

2025 წელი

პერიოდი

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტი

ორგანიზაცია

06

პროგრამული კოდი

შპს კახაძე
შემსრულებელი


ბელმძღვანელი

გიორგი ცინცაძე
ბელმძღვანელი



№	დასახელება	ინფორმაცია
1	მეგარიმუნდებული ქრთველი (ველილუბები წინა სამგარიმუნდებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	სსიპ ქალაქ ხათუნის მუნიციპალიტეტი
2	მეგარიმუნდებული ქრთველის საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	ქალაქ ხათუნის მერია, ლუგა ასათიანის ქუჩა #25
3	საინფორმაციო-საკონტაქტო ზომები (ველილუბები წინა სამგარიმუნდებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	245576836
4	ორგანიზაციული ფორმა	სამოუდებო ორგანიზაცია
5	დაფინანსების წყარო	მუნიციპალური ბიუდეტი
6	მეგარიმუნდების ტიპი	კონსოლიდირებული ფინანსური აგარიმუნდება
7	მეგარიმუნდების პერიოდულობა	წლიური
8	მეგარიმუნდების თარიღი და პერიოდი	31.12.2025წ. 01.01.2025 - 31.12.2025
9	ქრთველების მომცელობა (კონსოლიდირებული ფინანსური მეგარიმუნდების შემთხვევაში)	- ქალაქ ხათუნის მუნიციპალიტეტის მერია - სსიპ საქალაქო ინფრასტრუქტურისა და კომუნიკაციების სამსართველი - ასპიპ მუნიციპალური სერვისების სააგენტო - ასპიპ მუნიციპალური ომსტრუქცია - ასპიპ ხათუნის სასაგებო ხაღების გაერთიანება - ასპიპ ხათუნის ზოტანიკური ხაღი - ასპიპ ხათუნის გასწვანებისა და ლანშაგტური დაგეგმარების სამსართვი - ასპიპ ხათუნის ხაორტული ცენტრი - ასპიპ ხათუნის კულტურის ცენტრი - ასპიპ ასაკო წერტილის სახელობის ქ. ხათუნის საგარო ხაბლითაგა - ასპიპ ხათუნის საგზინქსნო კლუბი - ასპიპ საქალაქო კლუბი წინა - ასპიპ ხათუნის სოციალური სერვისების სააგენტო - ასპიპ ხათუნის სასაგებოები
10	პირთადაი საქმიანობების (ინტრაგების) და მარცდლორცხელი საკანონმცხელი წარმების ჩამონათველი	- ქალაქის ინფრასტრუქტურული პროცტების გასაორცილება - ქალაქის მოსახლეობისათვის ჯგ. დაგეგმვა და სოციალური პროგრამების ხელშეწყველობის უზრუნველყოფა - მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული უფრადი და მომრადი ქონების მართვა და მოცლა-პატრონობა - ხაინათმსაკუთრება ამსაგებობების მართდაგება და საგზინოტრცხელი პარონების გაუმჯობესება - სასაგებო ხაღების, საგზინოტრცხელი ხაღების მმუნქელობა და რეგანილიტაცია - კულტურული მმუნქეობის რეგლების რეგანილიტაცია - ქალაქი უკანონო მმუნქეობის აღმოცხება, კონტროლი: ქალაქის ტერიტორიაზე პარკოტრებასა და გარე გასკომარზე კონტროლი - ქალაქი ხაღებური მმუნქეობების, ფოტკლორის, კლასიკური, საორცტური, საგუნდო და თამშვედროდ საგსტრადო მუსიკის პოპულარიზაცია და გაერთიანება - ზოტანიკური ხაღების, ზოოლოგიური პარკების და ზენებრივი მატრხლების გაერთიანება, მოცლა-პატრონობა - საორტის სხვადასხვა სახეობების პოპულარიზაცია, ცხენოსნობის, როგორც საორტული, გამაგანმალეხელი და ტურისტული მამართლეობის პოპულარიზაცია და მისი გაერთიანების ხელშეწყობა - ქვეყანაში სახაბლითაგო პოლიტიკის გასაორცილების, განათლების, მმუნქეობისა და კულტურის გაერთიანების, ტრეშნული მმუნქეობის დაგეგმვა და პოპულარიზაციის, საშოქალაქო საზოგადოების და ფეხორკრთული სახელმწიფოს აღმშენებლობის პროცტების ხელშეწყობა
11	სამგარიმუნდების ეალეტი	ლარი
12	დასაგეგმავების დონე	ქრთველი
13	ფინანსური მეგარიმუნდების მომრადებაზე და წარდგენაზე პარცხიმუნდებული პორცხის შესახებ საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	გაორცხი ფინანსე - ქალაქ ხათუნის მუნიციპალიტეტის მერია (ქალაქი ხათუნა, ტელ. 27-26-26, მისამართი: გე) მზია კახაძე - სახელდატრო ადრიცხვა: მეგარიმუნდების განყოფილების უფრობი (ქალაქი ხათუნა, 591-96-94-80, მისამართი: 0101@gepost.com)
14	საკონტროლრეხელი ქრთველისა და მისი სახელობი საკონტროლრეხელი ქრთველის სახელმწიფება	

ხელთმცხა
 ზელდატერი:
 ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:



ფინანსური შედეგების ანგარიშები

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შესატყვის I	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო წამი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის გადამანერგებული საბოლოო წამი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო წამი
	შენიშვნა				
001	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1	89 406 369	98 201 395	98 209 315
002	მომდინარე ინვესტიციები	2	-	-	-
003	მოკლევადიანი (მომდინარე) ფინანსური დავალიანებები	3	33 336 932	24 357 946	24 357 946
004	საქმიანობის მართვა	4	20 352 594	18 775 295	19 261 849
005	სხვა მოკლევადიანი (მომდინარე) აქტივები	5	24 998 329	37 184 860	37 185 280
006	სულ მოკლევადიანი აქტივები		168 094 224	178 519 496	179 014 390
007	ინვესტიციები წლიობრივ ინვესტიციებში	6	330 638 335	294 351 207	294 351 207
008	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	6.1	-	-	-
009	ძირითადი აქტივები	7	4 353 056 086	4 333 280 963	4 343 981 330
010	საინვესტიციო ქონება	8	112 412	112 860	112 860
011	არასატყვისო აქტივები	9	1 953 944	2 378 422	2 378 113
012	შედეგების მომსახურების აქტივები	10	-	-	-
013	ფინანსური რეზერვები მომსახურების აქტივები	11	-	-	-
014	სხვა გრძელვადიანი არასატყვისო აქტივები	12	622 479 088	542 013 369	528 487 624
015	სულ გრძელვადიანი აქტივები		5 308 219 805	5 172 316 821	5 169 311 134
016	სულ აქტივები		5 476 314 089	5 350 636 317	5 348 325 524
	ვალდებულებები				
017	მოკლევადიანი ფინანსური ვალდებულებები	13	49 624 116	93 866 200	93 866 200
018	მოკლევადიანი ქვეყნობრივი დავალიანებები, გარე პროცენტები	14	14 898 476	18 596 256	18 634 164
019	გადასახდელი პროცენტები	-	-	-	-
020	მომდინარე მართვები	15	-	-	-
021	სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	16	805 377	1 127 723	1 127 723
022	ვალდებულებები ფორმით განთავსებული სახსრების	16	-	-	-
023	სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		65 327 969	113 590 179	113 628 088
024	გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები	17	66 105 057	62 534 309	62 534 309
025	გრძელვადიანი ქვეყნობრივი დავალიანებები ფინანსური რეზერვები	18	-	-	-
026	შედეგების მომსახურების შედეგების განსაზღვრული გრძელვადიანი	19	-	-	-
027	გრძელვადიანი მართვები	15	-	-	-
028	გრძელვადიანი ქვეყნობრივი დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები	18	-	-	-
029	სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		66 105 057	62 534 309	62 534 309
030	სულ ვალდებულებები		131 433 027	176 124 488	176 162 396
	წმინდა აქტივები/კაპიტალი				
031	საწესდებო კაპიტალი	19	-	-	-
032	გადასახდელი საპროცენტო/ფასები	20	5 344 881 062	5 174 511 829	5 172 163 127
033	რეზერვები	21	-	-	-
034	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი		5 344 881 062	5 174 511 829	5 172 163 127
035	სულ ვალდებულებები და წმინდა აქტივები/კაპიტალი		5 476 314 089	5 350 636 317	5 348 325 524

საბუღალტრო

დირექტორი

თბილისი, 19.09.2019



N	დასახელება	შენიშვნა1	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის გადასანგარიშგებო ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის გადასანგარიშგებო ბრუნვა
			საბიუჯეტო სახსრები		სულ		
			არასამბიუჯეტო ო სახსრები	სულ			
შემოსავლები							
001	საგადასახადო შემოსავლები	17	136 305 725	-	136 305 725	114 232 371	114 232 371
002	სოციალური შენატანები	-	-	-	-	-	-
003	შემოსავლები სანქციებით, ჯარიმებით და საურავებით	-	30 029 841	20 606	30 050 447	24 307 593	24 307 593
004	შემოსავლები გრანტებით	18	222 084 180	40 000	222 124 180	111 262 645	111 262 645
005	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	19	517 968	924 709	1 442 677	186 548 609	186 548 609
006	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით	19	-	-	-	-	-
007	სამპროცენტო შემოსავლები	20	15 089 932	730 113	15 820 045	12 964 306	12 964 306
008	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მოღებული მოგება2	20; 26	920 489	2 046	922 535	-	-
009	სხვა შემოსავლები გავლითი იმპრაციებიდან	20	95 760 798	8 590 105	104 350 903	119 607 400	119 607 400
010	გაუფასურების უკუგაბრუნებით შემოსავლები	21	-	-	-	-	-
011	სხვადასხვა შემოსავლები	22	16 679	-	16 679	-	-
012	სულ შემოსავლები		500 725 611	10 307 580	511 033 190	568 922 925	568 922 925
ხარჯები							
013	შრომის ანაზღაურება	23	53 944 691	2 274 503	56 219 194	45 012 826	45 012 826
014	საქონელი და მომსახურება	24	77 727 202	4 945 575	82 672 777	72 092 874	72 092 874
015	გრანტები	25	288 303	203 707	492 010	106 823 898	106 823 898
016	სუბსიდიები	26	30 700 128	-	30 700 128	22 189 067	22 189 067
017	სხვა ხარჯები გარდა პროცენტებისა	26	35 504 917	234 768	35 739 685	43 584 599	43 584 599
018	შიდა ტრანსფერებით ხარჯები	26	-	-	-	-	-
019	ცვლია და ამორტიზაცია	7; 8; 9; 10; 11; 12	102 866 781	292 207	103 158 988	101 480 323	101 480 323

000	საფინანსო დამსარება/ფინანსური შედეგები	27	22 127 594	123 173	22 250 767	20 116 376	20 116 376
001	საპროექტო ხარჯი	28	5 815 242	-	5 815 242	4 768 320	4 768 320
002	გრძელვადიანი არსებობის აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი ²	20, 26	-	-	-	3 549 981	3 549 981
003	გაუფასურების ხარჯები	21	3 615 165	-	3 615 165	1 125 992 606	1 125 992 606
004	სხვადასხვა ხარჯები	22	-	-	-	698	698
005	სულ ხარჯები		332 590 024	8 073 934	340 663 957	1 545 611 567	1 545 611 567
006	გერონდის წამები (დღეგრძეობა)		168 135 587	2 233 646	170 369 233	(976 688 642)	(976 688 642)

1 მითითებულ შემთხვევებში არსებული შედეგების ანგარიშების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

2 არსებობს გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავლებისა და ხარჯების შიდა სხვაობა დასაბუთებული 20.26

ხელმოწერა

მუდგომელი:

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:



ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	საწარმოო/საპროექტო პერიოდის ბრუნვა				წინა საწარმოო/საპროექტო პერიოდის ბრუნვა			
	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	ბიუჯ.	ბიუჯ.	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	ბიუჯ.	ბიუჯ.
ფულადი სახსრები საბიუჯეტო საფუძვლიდან								
გადასახდები	136 305 725			136 305 725	114 232 371			114 232 371
სოციალური შენატონები				-				-
გრანტები	196 732 585	36 580		196 769 165	185 980 590	183 847		186 164 437
შემოსავლები საკუთრივად	17 903 029	732 159		18 635 188	13 628 264	742 858		14 371 122
8.8 მოვლელი პროექტი	15 034 104	732 159		15 766 263	11 193 568	742 858		11 906 426
8.8 მოვლელი დიფერენტი				-				-
საქონლის და მომსახურების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები	90 111 353	10 088 672		100 200 025	79 698 858	8 329 374		88 028 233
საწვები, საფარი და ჯირბი	19 602 275			19 602 275	13 709 603			13 709 603
სხვა შემოსავლები	5 616 960	842 070		6 459 030	31 633 236	664 331		32 297 568
სულ შემოსულობები	466 271 925	11 699 482		477 971 407	438 882 923	9 920 411		448 803 334
თანამშრომლების შრომის ანაზღაურება	53 945 386	2 274 503		56 219 890	43 183 601	1 828 742		45 012 343
მომწოდებლებისათვის გადახდილი თანხები საქონლის და მომსახურებისათვის	83 603 822	5 016 878		88 620 700	71 743 309	5 386 718		77 130 027
გრანტები და სუბსიდიები	30 705 198	1 136		30 706 335	22 092 961	100 465		22 193 427
სოციალური დახმარება	22 047 003	123 173		22 170 176	20 033 303	98 075		20 131 378
გადახდილი პროცენტი	5 815 242			5 815 242	4 768 320			4 768 320
სხვა ხარჯები (გადახდილი, გასვლი)	64 329 018	1 426 642		65 755 660	69 812 165	894 957		70 707 123
სულ გადასახდელები	260 445 670	8 842 332		269 288 003	231 633 660	8 308 958		239 942 618
წმინდა ფულადი სახსრები საბიუჯეტო საფუძვლიდან	205 826 255	2 857 149		208 683 404	207 249 263	1 611 453		208 860 715
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საფუძვლიდან								
ძირითადი აქტივების შეძენა	181 510 302	1 378 947		182 889 249	144 589 148	1 277 018		145 866 166
არასაბიუჯეტო აქტივების შეძენა				-				-
სხვა ვრცელდება აქტივების შეძენა				-				-
ინვესტიციების (წილების) შეძენა				-				-

[illegible]

ბაზონის ფინანსი ანგარიში, ფულადი სახსრები საღარიბო და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები	92 975 262	5 180 415	98 135 677	58 631 694	4 845 980	63 477 674
ბაზონის სავალუტო ანგარიში	-	-	-	-	-	-
3 თვეზე მეტიანი დეპოზიტები	-	-	-	-	-	-
აქრის სხვაობით მოღებულ მოგება (ზარალი)	-	-	-	-	-	-
ვალუტულუბები დროებით განთავსებული სახსრებით	-	-	-	-	-	-
ვალუტულუბები დროებით განთავსებული სახსრებით ხაზინაში	-	-	-	-	-	-
ვალუტულუბები დროებით განთავსებული სახსრებით ბანკში	-	-	-	-	-	-
დამრჩევის სარეზერვო ქვეყნარში	-	-	-	-	-	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს, მათ შორის:	82 694 514	6 658 617	89 353 131	92 975 262	5 180 415	98 135 677
ბაზონის ფინანსი ანგარიში, ფულადი სახსრები საღარიბო და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები	82 694 514	6 658 617	89 353 131	92 975 262	5 180 415	98 135 677
ბაზონის სავალუტო ანგარიში	-	-	-	-	-	-
3 თვეზე მეტიანი დეპოზიტები	-	-	-	-	-	-

(10 280 747,73)	1 478 202,24	(8 802 545,49)	34 343 567,54	334 434,92	34 678 002,46
(10 280 747,73)	1 478 202,24	(8 802 545,49)	34 343 567,54	334 434,92	34 678 002,46
(0,00)	(0,00)	(0,00)	-	0,00	-

ბიუჯეტის
ხელმოწერა

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი



წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგება
საანგარიშგებო პერიოდში

დასახელება	შენიშვნა	საწყისი კაპიტალი	გაუნაწილებელი ნამუშები/დეფიციტი		რეზერვები	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი
			საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები		
საწყისი ნაშთი		-	5 162 250 322	9 912 805	-	5 172 163 127
საღარიბეო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოცნება	071A1	-	-	-	-	-
წმინდა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	071A1	-	(12 236 013)	(53 493)	-	(12 289 506)
კორექტირებები ერთჯერადი გადაფასების შედეგად	0	-	14 638 208	-	-	14 638 208
კორექტირებები კაპიტალის სხვა ცვლილებების შედეგად	0	-	-	-	-	-
გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი		-	5 164 652 517	9 859 312	-	5 174 511 829
წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება						
კაპიტალში შენატანები	0	0	0	0	0	-
კაპიტალის ამოღება	0	0	0	0	0	-
რეზერვების ზრდა/კლება	0	0	0	0	0	-
პერიოდის ნამუშები/დეფიციტი	0	0	168 135 587	2 233 646	0	170 369 233
შესაკუთრებისათვის გასანაწილებელი თანხები	0	0	0	0	0	-
საბოლოო ნაშთი		-	5 332 788 104	12 092 958	-	5 344 881 062

წმ საწარმოებზე პერიოდი						
დასახელება	შენიშვნა	საწყისი კაპიტალი	გაუნაწილებელი წამები/დევიდუიტი		რეზერვები	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი
			საბოლოო საწყისი	არასაბოლოო საწყისი		
საწყისი წამები		-	2 066 093 869	9 002 011	-	2 075 095 880
საღირებულო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტიული გამოყენება	0/1A1	-	-	-	-	-
წმ პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტიული გადანაწარმოება	0/1A1	-	4 059 890 206	(5 315)	-	4 059 884 891
კორექტირებელი ერთჯერადი გადასახების შედეგად	0	-	13 870 997	-	-	13 870 997
კორექტირებელი კაპიტალის სხვა ცვლილებების შედეგად	0	-	-	-	-	-
გადანაწარმოებული საწყისი წამები		-	6 139 855 072	8 996 696	-	6 148 851 768
წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება						
კაპიტალში შენატანები	0	-	-	-	-	-
კაპიტალის ამოღება	0	-	-	-	-	-
რეზერვების ზრდა/კლება	0	-	-	-	-	-
პერიოდის წამები/დევიდუიტი	0	-	(977 604 749,46)	916 109,00	-	(976 688 640,46)
მესაკუთრებისათვის გასანაწილებელი თანხები	0	-	-	-	-	-
საბოლოო წამები		-	5 162 250 322,43	9 912 805,00	-	5 172 163 127,43

1 მითითებულ შენიშვნაში არსებია წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია



ხელმოწერა
ბუღალტერი:
ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ბიუჯეტის და ფინანსური თანხების შედარების ანგარიშები

დასახელება	შენიშვნა	დასაბუთებელი ბიუჯეტი (საფუძვლი)	დასაბუთებელი ბიუჯეტი (საბიუჯეტო)	ბიუჯეტის შემოსულება	შეზღუდვა (%)
		1	2	3	(2/3)
ბიუჯეტის შემოსულობები					
დასახელება	0	121 066 800	121 066 800	136 309 725	112,59
გრანტები	0	232 946 900	232 946 900	190 732 585	83,96
სხვა შემოსულობები	0	104 603 000	104 603 000	133 233 616	127,37
საფინანსო აღრიცხვის გზით	0	13 000 000	13 000 000	9 645 383	74,20
ფინანსური აღრიცხვის გზით	0	92 906 300	92 906 300	92 975 262	100,07
ვალდებულებების ზრდა	0				#DIV/0!
სულ ბიუჯეტის შემოსულობები		564 563 000	564 563 000	568 892 570	100,5307903
ბიუჯეტის გადამხდულები					
ბიუჯეტის გადამხდულები	0	55 453 300	55 453 300	53 945 386	96,15
ბიუჯეტის გადამხდულები	0	89 224 300	89 224 300	83 603 822	89,42
ბიუჯეტის გადამხდულები	0	6 122 500	6 122 500	5 815 242	94,98
ბიუჯეტის გადამხდულები	0	31 898 200	31 898 200	30 705 198	96,26
ბიუჯეტის გადამხდულები	0	15 000	15 000		-
სოციალური დამხმარება	0	21 453 800	21 453 800	22 047 000	93,29
სხვა ხარჯები	0	74 624 100	74 624 100	64 329 018	86,09
საფინანსო აღრიცხვის გზით	0	189 414 800	189 414 800	181 510 302	77,25
ფინანსური აღრიცხვის გზით	0				#DIV/0!
ვალდებულებების ზრდა	0	44 930 600	44 930 600	44 242 084	98,47
სულ ბიუჯეტის გადამხდულები		513 133 600	565 888 886	486 198 057	85,92
ბიუჯეტის ნაშთი	29			82 694 514	

1. ბიუჯეტის შემოსულობები და გადამხდულები ბიუჯეტის აღრიცხვის გზით, ბიუჯეტის შემოსულობები და გადამხდულები ფინანსური აღრიცხვის გზით

ბიუჯეტის
ბიუჯეტის

ბიუჯეტის

ბიუჯეტის



შენიშვნა N1 ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის გადანაწილებული ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში			
ბაზინის ერთიანი ანგარიში, მათ შორის:	89 406 368,76	98 201 395,44	98 209 315,44
სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	0	0	0
ავტონომიური რესპუბლიკების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	0	0	0
მუნიციპალიტეტების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	89 406 368,76	98 201 395,44	98 209 315,44
სხვა ანგარიშები ბაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	0	0	0
სარეზერვო ქვანთარიში	0	0	0
ფულადი სახსრები საღარიბო ეროვნულ ვალუტაში	0	0	0
კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები ეროვნულ ვალუტაში	0	0	0
სულ ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	89 406 368,76	98 201 395,44	98 209 315,44
ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში			
ბაზინის სავალუტო ანგარიში	0	0	0
ფულადი სახსრები საღარიბო უცხოურ ვალუტაში	0	0	0
კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები უცხოურ ვალუტაში	0	0	0
სულ ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში	-	-	-
სულ ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები	89 406 368,76	98 201 395,44	98 209 315,44

სააღრიცხვო პოლიტიკები:
 მუდმივი ფულადი სახსრების და ეკვივალენტების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

შენიშვნა N4: შეტყობინებული მანუალები

დასახელება	საქონელი და მასალები	გეოგრაფიული პუნქტები	სხვა დანართები მასალები და მანქანები	დაცვა/გარეშე პარკები	თბა პროექტები	სასაწყობო ფართობი მანქანები	სამშენი მანქანები	ბიჯი
დასახელება								
სამშენი/მშენი პერიოდის სანქსიონი	-	3 314 793	15 496 037	232 693	30 525	187 800	-	19 261 849
სამშენი/მშენი პერიოდის გადასახადებული სანქსიონი	-	2 799 845	15 524 431	232 693	30 525	187 800	-	18 775 295
მშენი	-	2 223 975	13 754 833	106 166	84 995	44 138	-	16 214 107
მშენი	-	1 547 788	12 656 532	290 749	97 602	44 138	-	14 636 808
სამშენი/მშენი პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	3 476 033	16 622 732	48 110	17 919	187 800	-	20 392 594
დასახელება დასახელება								
სამშენი/მშენი პერიოდის სანქსიონი	-	-	-	-	-	-	-	-
სამშენი/მშენი პერიოდის გადასახადებული სანქსიონი	-	-	-	-	-	-	-	-
მშენი	-	-	-	-	-	-	-	-
მშენი	-	-	-	-	-	-	-	-
სამშენი/მშენი პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-
დასახელება დასახელება								
სამშენი/მშენი პერიოდის სანქსიონი	-	3 314 793	15 496 037	232 693	30 525	187 800	-	19 261 849
სამშენი/მშენი პერიოდის გადასახადებული სანქსიონი	-	2 799 845	15 524 431	232 693	30 525	187 800	-	18 775 295
სამშენი/მშენი პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	3 476 033	16 622 732	48 110	17 919	187 800	-	20 392 594

biochemical and molecular biology

a) Kurzfassung des Informationsbegriffs, des Informationsproblems, des Informationsfelds, Informationsbereichs.

առաջնությունները, որ հանդիսանում են զոհողության և օգնության արժանիքները, որոնք հանդիսանում են համայնքի և համայնքի անդամների համագործակցության արդյունքները:

b) *g* ist ganz auf $\mathbb{R}$ definiert. Auf $\mathbb{R} \setminus \{0\}$ ist g eine Funktion, die auf $\mathbb{R} \setminus \{0\}$ als $g(x) = \frac{1}{x}$ definiert ist. Auf $\mathbb{R} \setminus \{0\}$ ist g eine Funktion, die auf $\mathbb{R} \setminus \{0\}$ als $g(x) = \frac{1}{x}$ definiert ist.

[illegible]

1

[[*მეცნიერების მანკების რაობებისა დაწარმოვით დაბრუნების მიზანმიმართ*]]

შეიშვანა N13 ფინანსური ვალდებულებები

დასახელება	სამგარიშები პერიოდის საწყისი წამით	სამგარიშები პერიოდის გადასმარიშებული საწყისი წამით	სამგარიშები პერიოდის საბოლოო წამით
მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით			
მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით: ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით: უცხოურ ვალუტაში	-	-	-
სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	-	-	-
მოკლევადიანი ვალდებულებები: კრედიტებით და სესხებით			
მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები: კრედიტებით და სესხებით	93 866 200	93 866 200	49 624 116
გრძელვადიანი: კრედიტების და სესხების ვალდებულებების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-
სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები: კრედიტებით და სესხებით	93 866 200	93 866 200	49 624 116
სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფინანსური ვალდებულებები	93 866 200	93 866 200	49 624 116
გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით			
გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით: ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-
გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით: უცხოურ ვალუტაში	-	-	-
სულ გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	-	-	-
გრძელვადიანი ვალდებულებები: კრედიტებით და სესხებით			
გრძელვადიანი: საბიუჯეტო სასესხები თანხები	62534309	62534309	66105057
გრძელვადიანი: არასაბიუჯეტო სასესხები თანხები	0	0	0
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები: კრედიტებით და სესხებით	62534309	62534309	66105057
სულ გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები	62534309	62534309	66105057

სააღრიცხვო პოლიტიკები

ბიუჯეტური მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებების აღრიცხვასათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

შენიშვნა N14 მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები გარდა პროცენტებისა

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი წამოი	საანგარიშგებო პერიოდის გადასრულებული საწყისი წამოი	საანგარიშგებო პერიოდის სამთლიანო წამოი
საბაზისი აპროექტებიდან დაკავშირებული გადასახდელები	0	0	
გადასხდვითი გადასახდელები			
თანამშრომლების დაკავშირებული გადასახდელები და სტრუქტურები	73 693	73 693	60 290
მედიკალინა და მომსახურების მოწოდების შედეგად წარმოშობილი მოკლევადიანი (მომდინარე) კრედიტორული დავალიანებები	145 742	121 611	51 994
გზის გადასახდელები, არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოშობილი მოკლევადიანი (მომდინარე) კრედიტორული დავალიანებები	14 522 785	14 519 629	10 411 688
სხვა მოკლევადიანი (მომდინარე) კრედიტორული დავალიანებები	3 787 373	3 774 751	4 173 089
სულ მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები გარდა პროცენტებისა	104 572	104 572	201 415
	18 634 164	18 596 256	14 898 476

სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი წამოი	საანგარიშგებო პერიოდის გადასრულებული საწყისი წამოი	საანგარიშგებო პერიოდის სამთლიანო წამოი
ავტომატურად მიღებული მოკლევადიანი (მომდინარე) შეძენად	1 127 723	1 127 723	805 377
მოკლევადიანი (მომდინარე) არაფინანსური ვალდებულებები არაფინანსური აქტივების მოღვაწეობით			
მარტრული აპროექტების შედეგად გასაყვამ აქტივებით წარმოშობილი მოკლევადიანი (მომდინარე) ვალდებულებები			
მოკლევადიანი (მომდინარე) არაფინანსური ვალდებულებები არაფინანსური აქტივებით დაკავშირებით			
სულ სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	1 127 723	1 127 723	805 377

ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი წამოი	საანგარიშგებო პერიოდის გადასრულებული საწყისი წამოი	საანგარიშგებო პერიოდის სამთლიანო წამოი
ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით ზღაპრით			
ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით ზღაპრით			
ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით ზღაპრით			
ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით ზღაპრით			
სულ ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით			

საანგარიშგებო პერიოდის

შენიშვნა N14 მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები გარდა პროცენტებისა, "ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით", "ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით" და "ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით" გარდა პროცენტებისა

შენიშვნა N17 საგადასახადო შემოსავლები¹

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ზრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული ზრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ზრუნვა
საშემოსულო გადასახადი	0	0	0
მოგების გადასახადი	0	0	0
ქონების გადასახადი	63370663	50579845	50579845
დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ)	72935062	63652527	63652527
აქციზი	0	0	0
საბაჟო და იმპორტის მოსაკრებლები	0	0	0
სხვა საგადასახადო შემოსავლები	0	0	0
სულ	136305725	114232371	114232371

სააღრიცხვო პოლიტიკები:
მოუთხოვთ "საგადასახადო შემოსავლების" მუხლის აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

¹ იქცევა შესაბამისი ერთეულების მიერ, საკასო მეთოდის შესაბამისად

შენიშვნა: 41.8. შემოსავლები, გრანტები

დასახელება	საგარეო მენეჯერების აქტივების ზრდა										შენიშვნა: 41.8. შემოსავლები, გრანტები			
	საგარეო მენეჯერების აქტივების ზრდა					საგარეო მენეჯერების აქტივების ზრდა					შენიშვნა: 41.8. შემოსავლები, გრანტები			
	მომდინარე	გამოსახლება	საგარეო მენეჯერების აქტივების ზრდა	საგარეო მენეჯერების აქტივების ზრდა	საგარეო მენეჯერების აქტივების ზრდა	მომდინარე	გამოსახლება	საგარეო მენეჯერების აქტივების ზრდა	საგარეო მენეჯერების აქტივების ზრდა	საგარეო მენეჯერების აქტივების ზრდა	მომდინარე	გამოსახლება	საგარეო მენეჯერების აქტივების ზრდა	საგარეო მენეჯერების აქტივების ზრდა
საგარეო მენეჯერების აქტივების ზრდა														
აქტივების ზრდა	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
საგარეო მენეჯერების აქტივების ზრდა	82052.96	0	82052.96	0	0	0	0	0	0	0	342213.00	342213.00	0	342213.00
საგარეო მენეჯერების აქტივების ზრდა	94322296.16	106433864.7	198543190.86	40000	0	40000	0	40000	0	40000	241767.00	241767.00	0	241767.00
საგარეო მენეჯერების აქტივების ზრდა	90204346.14	106433864.73	198625213.87	40000	0	40000	0	40000	0	40000	583980.00	583980.00	0	583980.00
საგარეო მენეჯერების აქტივების ზრდა														
აქტივების ზრდა	0	7438	7438	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
საგარეო მენეჯერების აქტივების ზრდა	0	708871	708871	0	0	0	0	0	0	0	3071662	3071662	3071662	3071662
საგარეო მენეჯერების აქტივების ზრდა	4796	18177626	18177626	0	0	0	0	0	0	0	4402138	4402138	110304805	107607004
საგარეო მენეჯერების აქტივების ზრდა	4796	25454010	25454010	10	0	0	0	0	0	0	4402138	4402138	110304805	107607004
საგარეო მენეჯერების აქტივების ზრდა	90204346.14	131834875	222094183	40000	0	40000	0	40000	0	40000	1062776527	1062776527	306776527	111202648

საგარეო მენეჯერების აქტივების ზრდა

შენიშვნა: 41.8. შემოსავლები, გრანტები

შენიშვნა: N19 კრამლეგები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები
 კრამლეგები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები

დახარჯება	სამეგრელო-ზემო სვანეთის მხრე						ქვემო ქართლი მხრე					
	სამეგრელო-ზემო სვანეთის მხრე			სამეგრელო-ზემო სვანეთის მხრე			ქვემო ქართლი მხრე			ქვემო ქართლი მხრე		
	მომდინარე	კაპიტალური	სულ	მომდინარე	კაპიტალური	სულ	მომდინარე	კაპიტალური	სულ	მომდინარე	კაპიტალური	სულ
სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	32 643	485 325	517 968	694 633	13 347	707 980	102 811 927	83 529 519	186 341 445	102 811 927	83 529 519	186 341 445
სხვა კლასიფიცირებული შემოსავლები	-	-	-	216 729	-	216 729	207 164	-	207 164	207 164	-	207 164
სულ კრამლეგები და არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	32 643	485 325	517 968	911 362	13 347	924 709	103 019 091	83 529 519	186 548 609	103 019 091	83 529 519	186 548 609

შემოსავლები შიდა კრამლეგები

დახარჯება	სამეგრელო-ზემო სვანეთის მხრე						ქვემო ქართლი მხრე					
	სამეგრელო-ზემო სვანეთის მხრე			სამეგრელო-ზემო სვანეთის მხრე			ქვემო ქართლი მხრე			ქვემო ქართლი მხრე		
	მომდინარე	კაპიტალური	სულ	მომდინარე	კაპიტალური	სულ	მომდინარე	კაპიტალური	სულ	მომდინარე	კაპიტალური	სულ
იზონის შიდა შემოსავლების ასპექტი ქვემო ქართლი მხრის	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სამეგრელო-ზემო სვანეთის მხრის შიდა შემოსავლები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სამეგრელო-ზემო სვანეთის მხრის შიდა შემოსავლები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სულ შემოსავლები შიდა კრამლეგები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

სამეგრელო-ზემო სვანეთის მხრის

შენიშვნა: კრამლეგები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები და "შემოსავლები შიდა კრამლეგები" შემოსავლები აღიარებულია გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკის

შენიშვნა N20 შემოსავლები ზედღირითი ინტერპრეტაციას

შემოსავლები და მომსახურების საყოფაცხოვრებო	დასახელება		საშუალო შემოსავლის წილი		წლის საშუალო შემოსავლის გადასახდელი წილი	წლის საშუალო შემოსავლის წილი
	საშუალო შემოსავლის წილი	საშუალო შემოსავლის წილი	საშუალო შემოსავლის წილი	საშუალო შემოსავლის წილი		
საქმიანობის განხორციელების შემოსავლები	43 375	11 638	55 013	-	-	-
მომსახურების განხორციელების შემოსავლები	92 820 880	8 578 467	101 399 347	119 607 400	119 607 400	119 607 400
სულ შემოსავლები საქმიანობის და მომსახურების საყოფაცხოვრებო	92 864 255	8 590 105	101 454 360	119 607 400	119 607 400	119 607 400
შემოსავლები საყოფაცხოვრებო	15 089 932	790 113	15 820 045	12 964 306	12 964 306	12 964 306
საწარმოო შემოსავლები	-	-	-	-	-	-
ფინანსური შემოსავლები	-	-	-	-	-	-
გადასახდელი შემოსავლები	-	-	-	-	-	-
მომსახურების შემოსავლები	2 896 543	-	2 896 543	-	-	-
სულ შემოსავლები საყოფაცხოვრებო	17 986 474	790 113	18 716 587	12 964 306	12 964 306	12 964 306
საწარმოო შემოსავლები	10 129 038	-	10 129 038	7 033 056	7 033 056	7 033 056
ფინანსური შემოსავლები	-	-	-	-	-	-
გადასახდელი შემოსავლები	-	-	-	-	-	-
მომსახურების შემოსავლები	-	-	-	-	-	-
საწარმოო შემოსავლები	-	2 046	2 046	-	-	-
სულ შემოსავლები საყოფაცხოვრებო	10 129 038	2 046	10 141 084	7 033 056	7 033 056	7 033 056
საწარმოო შემოსავლები	120 980 767	9 322 364	130 312 032	139 604 752	139 604 752	139 604 752

საშუალო შემოსავლები

შენიშვნა შემოსავლები ზედღირითი ინტერპრეტაციას წილის აღრიცხვასთან დაკავშირებით სააღრიცხვო პერიოდში

შენიშვნა N22 სხვადასხვა შემოსავლები და ხარჯები

დასახელება	სამწარმოო შემოსავლის ზრდა			წინა საწარმოო შემოსავლის ზრდა	წინა საწარმოო შემოსავლის ზრდა
	სამთავრო სახსრები	არასამთავრო სახსრები	სულ		
სხვადასხვა შემოსავლები					
უძრავი ვალუტის გაცემის კუთხით ცვლილებით ფლობიდან მიღებული მოგება	16 679	-	16 679	-	-
კაპიტალ მართვით აღრიცხვით ინვესტიციების ფლობით მიღებული მოგება	-	-	-	-	-
სულ სხვადასხვა შემოსავლები	16 679	-	16 679	-	-
სხვადასხვა ხარჯები					
უძრავი ვალუტის გაცემის კუთხით ცვლილებით ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	698	698
კაპიტალ მართვით აღრიცხვით ინვესტიციების ფლობით წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	-	-
სულ სხვადასხვა ხარჯები	-	-	-	698	698

საბარათო პოლიტიკები

მოუთხოვნი სხვადასხვა შემოსავლების და ხარჯების აღრიცხვასთან დაკავშირებული საბარათო პოლიტიკები

შენიშვნა N23 შრომის ანაზღაურების ხარჯები

დასახელება	საწესრიგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საწესრიგებო პერიოდის გადასწავლებული ბრუნვა	წინა საწესრიგებო პერიოდის ბრუნვა
	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ		
თანამდებობრივი სარგო	50 427 016	2 033 488	52 460 504	42 163 285	42 163 285
წოდებრივი სარგო	-	-	-	-	-
ჯილდო/პრემია	3 232 921	235 781	3 468 702	2 758 134	2 758 134
დანამატი	284 754	5 234	289 988	91 408	91 408
პენსიონარი	-	-	-	-	-
კომპენსაცია	-	-	-	-	-
სულ შრომის ანაზღაურების ხარჯი	53 944 691	2 274 503	56 219 194	45 012 826	45 012 826

სააღრიცხვო პოლიტიკები.

მოუთხოვეთ "შრომის ანაზღაურების ხარჯები"-ს მუხლის აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

შენიშვნა N24 საქონელი და მომსახურების ხარჯი

დასახელება	საწარმოებელი პერიოდის ზრუნვა			წინა საწარმოებელი პერიოდის გადასწარიდან ლი ზრუნვა	წინა საწარმოებელი პერიოდის ზრუნვა
	საბუჯაბო სახარბი	არსაბუჯაბო სახარბი	სულ		
შრომათი ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა ანაზღაურება	12 129 499	3 191 393	15 320 893	11 536 167	11 536 167
მფლობელების ხარჯები	307 620	181 729	489 348	848 291	848 291
ოფისის ხარჯები	6 974 931	954 427	7 929 358	8 581 540	8 581 540
წარმომადგენლობითი ხარჯები	182 263	4 704	186 967	156 790	156 790
კაპიტალის და სამედიცინო ხარჯები	8 909 359	113 594	9 022 953	9 156 070	9 156 070
რბოლი ინვესტირებისა და უნიფორმის შეძენის და პირად ჰიგიენასთან დაკავშირებულ ხარჯები	786 418	65 068	351 486	368 359	368 359
ტრანსპორტის და ტექნიკის ექსპლუატაციისა და მოვლა-შენახვის ხარჯები	1 425 712	173 901	1 599 613	1 660 476	1 660 476
სამხედრო ტექნიკისა და ტექნიკური საშუალებების შეძენის ხარჯები	-	-	-	-	-
სხვა დანარჩენი საქონლისა და მომსახურების ხარჯები	47 511 400	260 760	47 772 160	39 785 182	39 785 182
სულ საქონელი და მომსახურების ხარჯი	77 727 202	4 945 575	82 672 777	72 092 874	72 092 874

საღირებულებები პოლიტიკები

მუდმივით "საქონელი და მომსახურების ხარჯები"-ს მუხლის აღრიცხვითი საღირებულებები პოლიტიკები

შენიშვნა N27 სოციალური დახმარების ხარჯები

დასახელება	საწარმოებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საწარმოებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საწარმოებო პერიოდის გადამწარმოებული ბრუნვა
	სამიუჯრეტო სახსრები	არასამიუჯრეტო სახსრები	სულ		
სახელმწიფოს ხარჯი საბჭოს სტაში შენატებით	-	-	-	-	-
დამქირებლის მიერ გაწეულ სოციალური დახმარების ხარჯები	639 713	123 173	762 886	515 581	515 581
ხვე სოციალურ დახმარებით ხარჯები	21 487 881	-	21 487 881	19 600 795	19 600 795
სოციალური დაზღვევის ხარჯები	-	-	-	-	-
სულ სოციალური დახმარების ხარჯები	22 127 594	123 173	22 250 767	20 116 376	20 116 376

საღრიცხვო პოლიტიკები:

მოუთხოვთ "სოციალური დახმარების ხარჯების" აღრიცხვისათვის გამოყენებული საღრიცხვო პოლიტიკები

შენიშვნა N28 საპროექტო ხარჯი

დასახელება	საპროექტო პერიოდის ხრუნვა			წინასაპროექტო პერიოდის გადასაპროექტო ხრუნვა	წინასაპროექტო პერიოდის ბრუნვა
	საპროექტო ხრუნვა	არასაპროექტო ხრუნვა	სულ		
საპროექტო გადასახდელები არარეზიდენტებზე	-	-	-	-	-
საპროექტო გადასახდელები რეზიდენტებზე, გარდა საბუღალტრო ერთეულებისა	5 815 242	-	5 815 242	4 768 320	4 768 320
საპროექტო გადასახდელები საბუღალტრო ერთეულებზე	-	-	-	-	-
სულ საპროექტო ხარჯი	5 815 242	-	5 815 242	4 768 320	4 768 320

სააღრიცხვო პოლიტიკა:

მოუთხოვრებელი "საპროექტო ხარჯის" მუხლის აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

შენიშვნა N29 ფაქტობრივი თამბაქოსა და სომეხური, სანელებელი და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შექცევას (შეცვარება) 1

ბიუჯეტის შესრულების ანგარიში		ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება				ბიუჯეტის წამოიხსნა და წმინდა ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ზრდის (შემცირების) შეცვარება (შეცვარება)
დასახელება	ბიუჯეტის შესრულება	ფულადი სახსრები საომარი საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან		
ბიუჯეტის შესრულება						
ბიუჯეტის შესრულება	466 271 925	477 971 407				
გადასახადები	136 305 725	136 305 725				
გრანტები	196 732 585	196 769 165				
სხვა შემოსავლები	133 233 616	144 896 518				
არაფინანსური აქტივების შემცირება	9 645 383		9 645 383			
ფინანსური აქტივების შემცირება	92 975 262		-			
ვალდებულებების ზრდა	-					
სულ ბიუჯეტის შესრულება	568 892 570					
ბიუჯეტის გადასახადები						
შრომის ანაზღაურება	53 945 386	56 219 890				
საქონელი და მომსახურება	83 603 822	88 620 700				
პროცენტი	5 815 242	5 815 242				
სუბსიდიები	30 705 198	30 706 335				
გრანტები	-					
სოციალური დახმარება	22 047 003	22 170 176				
სხვა ხარჯები	64 329 018	65 755 660				
არაფინანსური აქტივების ზრდა	181 510 302		182 889 249			
ფინანსური აქტივების ზრდა	-		-			
ვალდებულებების (ვალი) შემცირება	44 242 084			44 242 084		
სულ ბიუჯეტის გადასახადები	486 198 057					
ბიუჯეტის ნაშთი	82 694 514				89 353 131	
ფულადი სახსრების ეკვივალენტები						
ბიუჯეტისა და ფულადი სახსრების ეკვივალენტების მოლიანი წამოი						
წმინდა ფულადი სახსრები საქმიანობის მიხედვით		208 683 404	(173 243 866)	(44 242 084)	89 353 131	
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (შემცირება)				(8 802 545)	89 353 131	

1 იქნება მხოლოდ იმ არჩევულების მიერ, რომლებიც კომპრომიზებდნენ ფულად სახსრებს
 2 ბიუჯეტის შემოსავლის ანგარიშში ბიუჯეტის ნაშთის და ფულადი სახსრების გვერდითი სახსრების მიხედვით
 3 კანდიდატის ქვია და დანამდებოდა აქვეყნის ზედამხედველად ფულადი სახსრების გვერდითი სახსრების მიხედვით

ბიუჯეტის დამატებითი საბიუჯეტო სახსრების მიხედვით (შეფარება)	
ბიუჯეტის საერთო (ბიუჯეტის) ნაშთი	82 694 513,79
არაფინანსური აქტივების ზრდა (შეფარება)	(173 243 865,95)
ბიუჯეტის საბიუჯეტო სახსრების მიხედვით (შეფარება)	(90 549 352,16)
გამხდები საბიუჯეტო სახსრების (შეფარების) მიხედვით	xxx
გამხდები დროითი ბიუჯეტის მიხედვით	xxx
გამხდები ქრთმების მიხედვით	xxx
გამხდები კლასიფიკაციის მიხედვით	xxx
ფულადი სახსრები საბიუჯეტო სახსრების მიხედვით	xxx

დასახელება	საბიუჯეტო სახსრების	საბიუჯეტო სახსრების	ფინანსური სახსრების
ფინანსური თანხა შეესაბამება საბიუჯეტო ბიუჯეტის და ფინანსური თანხების მიხედვით			
გამხდები საბიუჯეტო სახსრების (შეფარების) მიხედვით			
გამხდები დროითი ბიუჯეტის მიხედვით			
გამხდები ქრთმების მიხედვით			
გამხდები კლასიფიკაციის მიხედვით			
ფინანსური თანხა ფულადი სახსრების მიხედვით			

შენიშვნა N30 სახელმწიფოს სახელთი ადმინისტრირებადი კატეგორიები 1

სადარიცხეო პოლიტიკები

მოუთხოვთ ადმინისტრირებადი კატეგორიების აღრიცხვასთვის გამოყენებული სადარიცხეო პოლიტიკები

იქი ჩიხ	აქტივები	სამგარიშეობი პერიოდის საბოლოო წამი	წინა სამგარიშეობი პერიოდის საბოლოო წამი
010	ფულადი სახსრები ხაზინაში	178 812 737,52	196 402 790,88
020	სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
030	ფინანსური რესურსებისა და მონედიაციების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
040	ფინანსური ბიუჯეტის სხვა-ებისა და ასაკ-ების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	89 406 369	98 201 395
050	ფინანსური რესურსებისა და მონედიაციების სხვა-ებისა და ასაკ-ების სახსრები ფორეინ ვალუტაში	89 406 369	98 201 395
060	სხვა ანგარიშები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-
070	ხაზინის სავალუტო ანგარიში	-	-
080	ფულადი სახსრების ექვევალუტები	-	-
090	სახელმწიფო ხაზინის მიერ 3 თვემდე ვადიან ფინანსირებებზე ეროვნულ ვალუტაში	-	-
100	ფინანსური რესურსებისა და მონედიაციების მიერ 3 თვემდე ვადიან ფინანსირებებზე (საბანკო) ფინანსური ვალუტაში გამოყენებული ფულადი სახსრები	-	-
110	ფინანსური ბიუჯეტის სხვა-ებისა და ასაკ-ების სახსრები, არაფინანსური ბიუჯეტის პირების მიერ 3 თვემდე ვადიან ფინანსირებებზე (საბანკო) ეროვნულ ვალუტაში გამოყენებული	-	-
120	ფინანსური რესურსებისა და მონედიაციების მიერ 3 თვემდე ვადიან ფინანსირებებზე ფინანსური რესურსებისა და მონედიაციების მიერ 3 თვემდე ვადიან ფინანსირებებზე (საბანკო) ფინანსური ვალუტაში გამოყენებული	-	-
130	მიმდინარე ინვესტიციები	-	-
140	მოკლევადიანი სესხები	-	-
150	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე წაწილი	-	-
160	ფინანსური იჯარისგან მოსაღები თანხების მიმდინარე წაწილი	-	-
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	-	-
180	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები	-	-
190	სხვა მოკლევადიანი აქტივები	33 336 902	24 357 946
200	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	330 638 335	294 351 207
210	გრძელვადიანი სესხები	-	-
220	ინვესტიციები წილობრივ ინვესტირებებში	330 638 335	294 351 207
230	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	-	-
240	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	4 355 122 442	4 335 752 244
250	ძირითადი აქტივები	4 353 056 086	4 333 260 963
260	სამეცნიერო-კომუნალური	112 412	112 860
270	არაფინანსური აქტივები	1 953 944	2 378 422
280	შედეგითი მომსახურების აქტივები	-	-
290	ფინანსური იჯარის ფარგლებში მიღებული აქტივები	-	-
300	სხვა არაფინანსური აქტივები	-	-
310	სულ სახელმწიფოს სახელთი ადმინისტრირებადი აქტივები	4 864 573 513	4 826 506 243

სტრ. იქი ჩიხ	ვალდებულებები	სამგარიშეობი პერიოდის საბოლოო წამი	წინა სამგარიშეობი პერიოდის საბოლოო წამი
010	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	49 624 116	93 866 200
020	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	-	-
030	მოკლევადიანი (მიმდინარე) სესხები	-	-
040	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე წაწილი	-	-
050	გრძელვადიან ფინანსურ იჯარაზე გადასახდელის მიმდინარე წაწილი	-	-
060	შედეგითი მომსახურების ხელშეკრულების გრძელვადიანი ვალდებულებების მიმდინარე წაწილი	-	-
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები	-	-
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ანაზღაურებები	-	-
090	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	-	-

110	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	-	-
110	გრძელვადიანი ვალდებულებები	66 105 057	62 534 309
120	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	-	-
130	გრძელვადიანი სესხები	-	-
140	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფინანსური იჯარით	-	-
150	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებით გრძელვადიანი ვალდებულებები	-	-
160	გრძელვადიანი ანაზღაურებები	-	-
170	სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დაავალბებები და არაფულადი ვალდებულებები	-	-
180	სულ სახელმწიფოს სახელადად აღნიშნული სახსრები	115 729 174	156 400 509

იქო ნიშ	შემოსავლები	სამწარმოებო პერიოდის ბრუნვა	წინა სამწარმოებო პერიოდის ბრუნვა
010	საგადასახადო შემოსავლები	136 301 725	114 232 371
020	შემოსავლები გრანტებით	222 124 180	111 262 645
030	სხვა შემოსავლები	-	-
040	საპროცენტო შემოსავლები	15 820 045	12 964 306
050	ფიქსირებული ქონების შემოსავლები	-	12 964 306
060	რენტის შემოსავლები	2 896 543	-
070	საბიზნესო და მომსახურების რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები	101 454 360	119 607 400
080	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავლები	10 141 084	7 033 056
090	შემოსავლები გრანტებით, სანქციებით და საფრანგეთი	30 050 447	24 307 503
100	შემოსავლები გარე ტრანზაქციებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	1 442 677	186 548 609
110	შემოსავლები შიდა ტრანზაქციებით	-	-
120	სხვა საოპერაციო შემოსავლები	18 716 587	12 964 306
130	კურსთშეცვლის სხვაობები და ფლობით მიღებული სხვა მოგება	16 679	-
140	სხვა ეკონომიკური ნაკადებიდან მიღებული მოგება	-	-
150	სულ სახელმწიფოს სახელადად აღნიშნული შემოსავლები	538 968 326	601 084 503

იქო ნიშ	ხარჯები	სამწარმოებო პერიოდის ბრუნვა	წინა სამწარმოებო პერიოდის ბრუნვა
010	შრომის ანაზღაურების ხარჯები	56 219 194	45 012 826
020	საბიზნესო და მომსახურების ხარჯები	82 672 777	72 092 874
030	გრანტების და სუბსიდიების ხარჯები	31 192 139	129 012 964
040	ფინანსური და აპროპრიაციის ხარჯები	103 156 968	101 480 323
050	შიდა ტრანზაქციებით ხარჯები	-	-
060	საინვესტიციო დახარჯების ტრანზაქციების ხარჯები	22 250 767	20 116 376
070	სხვა ხარჯები	-	-
080	საპროცენტო ხარჯები	5 815 242	4 768 320
090	რენტის ხარჯები	-	-
100	ხარჯები გარე ტრანზაქციებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	35 739 685	43 584 999
110	ქონებისა და დაკავშირებული ხარჯები, გარდა პროცენტებისა	-	-
120	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებისა და დაკავშირებული ხარჯები	9 218 549	10 583 037
130	სხვა საოპერაციო ხარჯები	-	-
140	კურსთშეცვლის სხვაობები და ფლობით წარმოქმნილი სხვა ზარალი	-	698
150	სხვა ეკონომიკური ნაკადებიდან წარმოქმნილი ზარალი	3 615 165	1 125 952 606
160	სულ სახელმწიფოს სახელადად აღნიშნული ხარჯები	349 882 906	1 552 644 623

1. ანაზღაურების სახელადად ფლობითი აქტივები, აღებული ვალდებულებები, მიღებული შემოსავლები და გაწეული ხარჯები

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის 2025 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

ფინანსური ანგარიშგება შეესაბამება ორგანიზაციის ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოების და ფინანსური ანგარიშგების შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკას, რომლის საფუძველად გამოყენებულია საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტები (სსბასს). საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, სსბასს-ის მოთხოვნები და დაშვებები ორგანიზაციის საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო საქმიანობის და პროგრამული ბიუჯეტის სპეციფიკის, არსებითობის და „ხარჯ-სარგებლიანობის“ პრინციპების, საკადრო და ფინანსური რესურსების, მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის, ორგანიზაციის სტრუქტურული მოწყობის და სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით, სრულად არ არის გამოყენებული.

ფინანსური ანგარიშგების ხარისხობრივი მახასიათებლების მიხედვით ანგარიშგება უმთავრესად შეესაბამება სსბასს -ის მოთხოვნებს. შენიშვნებში სსბასს -დან გადახრის საფუძვლები განმარტებულია და გადახრების აუცილებლობა დასაბუთებულია.

სააღრიცხვო პოლიტიკა უცვლელად გამოიყენება ერთი საანგარიშო წლიდან მეორეზე, გარდა ახალი სტანდარტების დანერგვით გამოწვეული ცვლილებებისა. საანგარიშგებო პერიოდში სააღრიცხვო პოლიტიკაში ცვლილებების შეტანა არ მომხდარა. იგეგმება მიმდინარე წელს სააღრიცხვო განახლებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიღება, რომელიც განხორციელდება ცვლილებების შეტანის თაობაზე სსბასს 3-ის შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არსებით შეცდომებს; არ არის გამოტოვებული არსებითი აღრიცხვის ელემენტები და არც არსებითი უზუსტობებია დაშვებული, რომელიც ინდივიდუალურად ან ერთობლიობაში გავლენას მოახდენს მომხმარებლის მიერ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე ან მომხმარებლის მიერ ანგარიშგების შეფასებებზე.

შენიშვნა N0 სააღრიცხვო პოლიტიკები და სხვა განმარტებითი შენიშვნები

- 1. ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისადაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება; ასევე, სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩანაწერები, რომელთა გათვალისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ გადახრების გამომწვევი მიზეზები**

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ინსტრუქციების საფუძველზე:

- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 4 თებერვლის #24 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის წესის“ შესახებ;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020წ. 15 იანვრის N 17 ბრძანებით დამტკიცებული “ საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და მისი გამოყენების შესახებ;

- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის N 108 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგებაში წარმოების შესახებ“;
 - საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ და
 - საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2019 წლის 5 აპრილის #99 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის დამტკიცების თაობაზე „
 - საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბერი №424 ბრძანებით დამტკიცებული "სახელმწიფო ხაზინის მომსახურებაზე მყოფი ორგანიზაციების მიერ გადახდების განხორციელების წესის შესახებ“ ;
 - საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის №364 ბრძანების „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ .
- ა) სსბასს 1 – ფინანსური ანგარიშგების წარგენა;
- ბ) სსბასს 2 – ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება;
- გ) სსბასს 3 – სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები;
- დ) სსბასს 4 – უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგები;
- ვ) სსბასს 9 – შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან;
- ზ) სსბასს 12 – მატერიალური მარაგები ;
- თ) სსბასს 14 – ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მოვლენები ;
- ი) სსბასს 16 – საინვესტიციო ქონება;
- კ) სსბასს 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები;
- ლ) სსბასს 21 – ფულადი სახსრების არწარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება;
- მ) სსბასს 23 – შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან (გადასახადები და ტრანსფერები);
- ნ) სსბასს 24 – ბიუჯეტის შესახებ ინფორმაციის წარდგენა ფინანსურ ანგარიშგებაში;
- ო) სსბასს 26 – ფულადი სახსრების წარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება;
- პ) სსბასს 31 – არამატერიალური აქტივები;
- ჟ) სსბასს 35 – კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება;
- რ) სსბასს 36 – ინვესტიციები მეკავშირე ერთეულებსა და ერთობლივ საქმიანობებში;
- ს) კონცეპტუალური საფუძვლები საჯარო სექტორის ერთეულების ზოგადი დანიშნულების

ფინანსური ანგარიშგებისთვის;

ტ) სსბასს 43 – იჯარა;

უ) სსბასს 45 – ძირითადი აქტივები;

2. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების აღწერილობები

სსბასს საფუძველზე დარიცხვის მეთოდით მომზადებული საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, მისი საქმიანობის ფინანსური შედეგებისა და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ისეთი ინფორმაციას, რომელიც მომხმარებლებს შეუძლიათ გამოიყენონ რესურსების განაწილებაზე გადაწყვეტილების მისაღებად და ასახავს მუნიციპალიტეტის ანგარიშვალდებულებასა და პასუხისმგებლობას, მისთვის მიწოდებული რესურსების მიმართ. ეს ინფორმაციაა:

- ა) ინფორმაცია, ფინანსური რესურსების წყაროების, განაწილებისა და გამოყენების შესახებ;
- ბ) ინფორმაცია იმის შესახებ, როგორ დააფინანსა მუნიციპალიტეტმა თავისი საქმიანობები და როგორ შეასრულა ფულად სახსრებთან დაკავშირებული მოთხოვნები;
- გ) ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობისა და მისი ცვლილებების შესახებ; და

- დ) აგრეგირებული ინფორმაცია, რომლის მიხედვით შესაძლებელია მიღწეული შედეგების მიხედვით შეფასდეს საბიუჯეტო ხარჯების ეფექტიანობა და მიზნობრიობის დაცვა:
- კანონიერად მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება, დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად;
 - მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება იურიდიული და სახელმწიფო სახელმწიფო მოთხოვნების, მათ შორის, შესაბამისი საკანონმდებლო ორგანოების მიერ დადგენილი ფინანსური შეზღუდვების შესაბამისად.

ბუღალტრული აღრიცხვა წარმოებს დარიცხვის მეთოდით. გამოყენებულია მოქმედი კანონმდებლობით დაშვებული გამოწვევები. სამუშაო ანგარიშთა გეგმის სტრუქტურა ითვალისწინებს: საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებს; მმართველობითი აღრიცხვის და შესაბამისი ანალიზური აღრიცხვის წესებს და პირობებს; სტატისტიკურ და სხვა არაფინანსური ანგარიშების მომზადების წესებს.

მუნიციპალიტეტის ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანად არის წარდგენილი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, საქმიანობის ფინანსური შედეგების და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ და არ ეწინააღმდეგება კანონმდებლობის მოთხოვნებს. ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა ეკონომიკური მოვლენა საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტით მოთხოვნილი შეფასების და აღიარების კრიტერიუმების გათვალისწინებით არის ასახული. არსებითობა შეფასებულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული კრიტერიუმებით, რომელიც ითვალისწინებს შეფასებას რიცხობრივი მაჩვენებლის ან შინაარსის მიხედვით, რომელიც უმთავრესად პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ინდიკატორების, საბიუჯეტო კანონმდებლობის და ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის საფუძველზე განისაზღვრება. საანგარიშგებო პერიოდში განხორციელებული ოპერაციების უფრო სრულყოფილად წარმოჩენის მიზნით, ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად წარდგენილია დამატებითი ინფორმაცია იმ მუხლების შესახებ, რომლებიც არ აკმაყოფილებენ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარების კრიტერიუმებს.

მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და სახელმწიფო ხაზინაში წარდგენის ვალდებულება, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის გათვალისწინებით, აკისრია მუნიციპალიტეტს. უზრუნველყოფილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სისრულე: - მოიცავს ყველა კონტროლირებული ერთეულის - მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ და საბიუჯეტო კოდექსით საბიუჯეტო ორგანიზაციად განსაზღვრული ა(ა)იპ-ების ფინანსურ ანგარიშგებებს. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს, არაარსებითი გამოწვევების გარდა, უმთავრესად დაცულია ანგარიშგების ხარისხობრივი მაჩასიათებლები. ანალიტიკური ბუღალტრული აღრიცხვის მონაცემები შესაბამისობაშია სინთეზურ ბუღალტრულ ანგარიშგებებზე ბრუნვებთან და ნაშთებთან; უზრუნველყოფილია შემდეგი მოთხოვნების დაცვა: შინაარსის ფორმაზე უპირატესობა ეკონომიკური მოვლენების აღრიცხვაში ასახვა, რომელიც ეფუძნება არა იმდენად მათ სამართლებრივ ფორმას, არამედ მოვლენის ეკონომიკურ შინაარსს.

სსპსს-ის მიხედვით სრული კონსოლიდაცია ვერ განხორციელდა, ვინაიდან ხაზინის ელექტრონული საინფორმაციო სისტემით გათვალისწინებული ელექტრონული მთავარი წიგნის ფუნქციონალი ამ ეტაპზე დასრულებული სახით არ ფუნქციონირებს და სრული კონსოლიდაციისთვის შიდა ოპერაციებზე საჭირო ინფორმაციას მუნიციპალიტეტი ვერ იღებს. მოთხოვნები და ვალდებულებები, რომლებიც წარმოშობილია მუნიციპალიტეტსა (მაკონტროლებელსა) და კონტროლირებულ ერთეულებს შორის შიდა ოპერაციებით, ფინანსური ანგარიშგებიდან ელიმინირებულია, ხოლო კონსოლიდაციას დაქვემდებარებულ ერთეულებს შორის განხორციელებული ოპერაციების და ნაშთების ელიმინირება სრულად უზრუნველყოფილია. ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ეკონომიკური მოვლენები დაჯგუფებულია მათი ეკონომიკური მაჩასიათებლობის მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშგების ელემენტებია:

- ა) აქტივები;
- ბ) ვალდებულებები;
- გ) წმინდა აქტივები/კაპიტალი;
- დ) შემოსავლები;
- ე) ხარჯები;
- ვ) წმინდა აქტივებში /კაპიტალში განხორციელებული სხვა ცვლილებები;
- ზ) ფულადი სახსრების ნაკადები.

ბუღალტრულ ანგარიშებზე ჩანაწერების შეტანის საფუძველს წარმოადგენს პირველადი აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტი, რომელიც ასახავს ეკონომიკური მოვლენის მოხდენის ფაქტს. ეკონომიკური მოვლენების მოკორესპონდენტო ბუღალტრულ ანგარიშებზე ასახვა ხდება პირველად დოკუმენტებში მითითებული ოპერაციების და სხვა მოვლენების მოხდენის თარიღით და მიეკუთვნება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებას, რომელსაც უკავშირდება აღნიშნული მოვლენა. მუდმივ და დროებით ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩაწერის პრინციპის გამოყენებით, ფულად გამოსახულებაში. დროებით ანგარიშებზე ასახული შემოსავლები და ხარჯები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ანგარიშგების თარიღისთვის 31 დეკემბერს გადახურულია წმინდა აქტივების/კაპიტალის ანგარიშებზე. საცნობარო ანგარიშები გამოიყენება ფინანსური მდგომარეობის და შედეგების შესახებ დამატებითი ფინანსური ინფორმაციის წარსადგენად. საცნობარო ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩანაწერის პრინციპის გამოყენების გარეშე, ფულად გამოსახულებაში.

მუნიციპალიტეტის და ყველა კონტროლირებული ერთეულების მიერ საბიუჯეტო ასიგნებები გამოყენებული იყო დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად. საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით განსაზღვრული მოთხოვნები, გადახდების განხორციელების წესებით დადგენილ ეტაპებზე (ვალდებულების რეგისტრაცია, წინასწარი გადახდა, დამოწმება) დაცულია, ხარჯები გაწეულია და ფინანსური ვალდებულებები საანგარიშო პერიოდში აღიარებულია „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნების დაცვით.

საბიუჯეტო თანხების გადახარჯვა არ მომხდარა. ხარჯები არ გაწეულა ასიგნების გარეშე, გარდა კანონმდებლობით განსაზღვრული გამოწვევებისა. კანონმდებლობით განსაზღვრული და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით დაშვებული გამოწვევები, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით როგორც დარიცხვის მეთოდით ხარჯების აღრიცხვის, ასევე ბიუჯეტის საკასო შესრულების დროს, გამოყენებულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური და უწყვეტი მომსახურების ხარჯებთან მიმართებაში.

ფინანსური ანგარიშგების პაკეტი მოიცავს:

- ა. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას;
- ბ. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებას;
- გ. ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებას;
- დ. წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას;
- ე. ბიუჯეტისა და რეალური თანხების შედარებას,
- ვ. განმარტებითი შენიშვნას.

ფინანსურ ანგარიშგებაში დაცულია შესადარისობის პრინციპი - ასახულია გასული პერიოდის შესადარისი ინფორმაცია. ფინანსურ ანგარიშგებაში მუხლების წარდგენის ფორმის ან კლასიფიკაციის ცვლილების შესაბამისად, მოხდა რეკლასიფიცირება.

გამონაკლისის სახით, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია მიმდინარე პერიოდში ბიუჯეტის შემოსავლების გარკვეული კატეგორიების აღრიცხვა საკასო მეთოდით - ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ელექტრონული მთავარი წიგნი სრული ფუნქციონალით ამუშავებამდე.

აქტივებისა და ვალდებულებების ან ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვა დაუშვებელია და საანგარიშო პერიოდში გამონაკლის შემთხვევას ადგილი არ ქონია.

საჯარო სექტორის სრული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებიდან გამომდინარე, მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების კომპონენტების ფორმები წარმოდგენილია ინსტრუქციით დამტკიცებული ფორმატით, მათ შორის საბალანსო მუხლები და დანართი შენიშვნების ცხრილები ნულოვანი ნაშთით. დაკავშირებული ტექსტური ფინანსური და არაფინანსური ინფორმაციები, მუნიციპალიტეტის საქმიანობისთან დაკავშირებით, ასახულია შენიშვნა #1 -ში.

სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმების მიხედვით, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში განცალკევებულად არის ასახული მიმდინარე და გრძელვადიანი აქტივები და მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ვალდებულებები. საცნობარო ანგარიშგებზე ასახული ინფორმაციები გამგლავებულია. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარებულია საანგარიშგებო პერიოდში შემოსავლებისა და ხარჯების ყველა მუხლი, როგორც ნამეტი ან დეფიციტი. შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლები განსაზღვრულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით და გათვალისწინებულია სსბასს მოთხოვნები. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში წარმოდგენილია მთლიანი შემოსავლის ქვეჯგუფი, რომლის დაჯგუფება/კლასიფიკაცია მოხდა ოპერაციების შინაარსის მიხედვით, ხოლო აღიარებული ხარჯების კლასიფიკაცია - მათი ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რაც უფრო საიმედო ინფორმაციას იძლევა. ფუნქციების მიხედვით ხარჯები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული არ არის.

შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც მუნიციპალიტეტის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით, ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია რომ შეფასდეს:

- მუნიციპალიტეტის მიერ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების გამოუმუშავების უნარი და
- მუნიციპალიტეტის მოთხოვნილებები, ფულადი სახსრების გამოყენების შესახებ.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება და განმარტებები წარმოდგენილია სსბასს 2 - ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ, მიხედვით და ფულადი სახსრებს აღიარება მუნიციპალიტეტის მიერ განსაზღვრულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით და საფუძველად გამოყენებულია ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის ძირითადი პრინციპის მოთხოვნები: -- „დამოუკიდებლობა - საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის, ავტონომიური რესპუბლიკების რესპუბლიკური ბიუჯეტებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დამოუკიდებლობა, რომელსაც უზრუნველყოფს საკუთარი შემოსულობები და ნაშთი, აგრეთვე საკუთარი გადასახდელების დამოუკიდებლად განსაზღვრის უფლება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად“.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება, როგორც ფინანსური ანგარიშგების სავალდებულო კომპონენტი, მომზადებულია პირდაპირი მეთოდით. ანგარიშგებაში ფულად ნაკადებზე ინფორმაციის საფუძველს წარმოადგენს საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო სახსრებით ბიუჯეტების შესრულების ანგარიშგების მაჩვენებლები და საბაზინო ანგარიშგებზე შემოსულობებისა და გადასახდელების აღრიცხვის მონაცემები. ბაზინის ერთიან ანგარიშზე საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით ბიუჯეტის შემოსულობების აღრიცხვა-ანგარიშგების წესების შესაბამისად შემოსავლებში აისახება გაურკვეველი

თანხები, რომელიც ანგარიშგების თარიღისთვის ასახულია ბაზინის ერთიან ანგარიშზე, როგორც საკასო ხარჯის შემდეგ უკან მობრუნებული თანხები, რომელიც არ არის ბიუჯეტში მიმართული.

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში ასახულია:

- საანგარიშგებო პერიოდის ნამეტი / დეფიციტი;
- სსბასს 3-ის თანახმად სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგები და აღიარებული შეცდომების კორექტირებები, რომლებიც განცალკევებით არის წარმოდგენილი.

წინა პერიოდის კაპიტალის საწყისი ნაშთი კორექტირების მიზეზი ხდება წინა საანგარიშო პერიოდში არასრული დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის წარმოება, არსებითი შეცდომების გამოვლენა; სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება, აქტივების ერთჯერადი გადაფასება და სხვ. რაც ასახულია კაპიტალის მოძრაობის ანგარიშგებაში. კორექტირების მაჩვენებელი არსებითია შინაარსობრივად /მოცულობითი მაჩვენებლით და ახდენს მნიშვნელოვან გავლენას შესადარ ინფორმაციაზე.

სსბასს 24 თანახმად, ფინანსური ანგარიშგების ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მომზადებულია საკასო მეთოდით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება ინსტრუქციის თანახმად მომზადებულია მხოლოდ ადგილობრივი თვითმართველი ერთეულის ბიუჯეტისთვის. ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის მიერ მომზადებულია საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად, ფინანსური ანგარიშგებისგან დამოუკიდებლად. მუნიციპალიტეტის სამეურნეო ოპერაციების შინაარსი საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით, ძირითადი საქმიანობების აღწერა და შესაბამისი კანონმდებლობა, რომელიც არეგულირებს საბიუჯეტო საქმიანობას, მოცემულია ადგილობრივი თვითმართველი ერთეულის პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში.

ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

მუნიციპალიტეტი სსბასს 14 თანახმად ასახავს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მოვლენებს. ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარ მოვლენებს მიეკუთვნება ისეთი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის. მოვლენები, რომლებზეც ერთეულს გააჩნია მტკიცებულებები ანგარიშგების თარიღისათვის პირობების არსებობაზე, განიხილება ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მაკორექტირებელ მოვლენებად, ხოლო მოვლენები, რომლებიც მიგვანიშნებს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში წარმოქმნილ პირობებზე – ანგარიშგების თარიღის შემდგომ არამაკორექტირებელ მოვლენებად. ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მაკორექტირებელი მოვლენების შემთხვევაში ხდება ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების კორექტირება ან ისეთი მუხლების აღიარება, რომლებიც მანამდე არ იყო აღიარებული, ხოლო ანგარიშგების თარიღის შემდგომი არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ, აისახება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში აისახება ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მხოლოდ ისეთი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და მუნიციპალიტეტის (მაკონტროლებელი ერთეულის) ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის პერიოდში. შემდგომ, ანგარიშგების დამტკიცებისა და საბაზინო სამსახურის მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღს შორის პერიოდში, მომხდარი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენების ასახვა მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და განმარტებით შენიშვნებში არ ხდება.

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა მოიცავს საჯარო სექტორის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე (IPSAS) მუნიციპალიტეტის მიერ ბუღალტრული აღრიცხვის წესებს და

აღრიცხვის წესები და პირობები. შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვას განსაზღვრავს სსბასს 32 - „შეღავათიანი მომსახურების შეთახმებები: უფლების გადამცემი“. შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებების აქტივების აღიარება ხდება მთავრობის აქტივების სახით. იმის გათვალისწინებით, რომ ამ აქტივების შენება ეტაპობრივად მიმდინარეობს, მუნიციპალიტეტი მათ აღიარებს დაუმთავრებელი მშენებლობის სახით, თვითღირებულებით. ამავე დროს ხდება იგივე ღირებულების ფინანსური ვალდებულების აღიარებაც, როცა აქტივების მშენებლობა სრულდება, მათი მთლიანი თვითღირებულება და შესაბამისი ფინანსური ვალდებულება ასახავს იმ სამომავლო ანაზღაურების ღირებულებას, რომელიც აქტივების სანაცვლოდ კერძო სექტორიდან წარმოდგენილ პარტნიორს უნდა გადაეცეს.

შეღავათიანი მომსახურების ვალდებულებების აღიარება შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღიარების დროს ხდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ეს აქტივი მუნიციპალიტეტის უკვე არსებული აქტივია. შეღავათიანი მომსახურების ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად იმავე თანხით ხდება, რითაც შეღავათიანი მომსახურების აქტივის, შეღავათიანი მომსახურების აქტივს ცვეთა/ამორტიზაცია ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად. სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ. იგეგმება შეფასება და შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის განსაზღვრა. ასევე განისაზღვრება სსბასს 32 გამოყენების აუცილებლობა, მუნიციპალიტეტის საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით.

სსბასს 21 - ფულადი სახსრების არწარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება; და სსბასს 26 - ფულადი სახსრების წარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება, მოთხოვნები გაითვალისწინება გაუფასურების შიდა ფაქტორების მიმართ (ფიზიკური დაზიანებები, მორალური ცვეთები, აქტივებზე მოთხოვნის დაკარგვა და სხვ.) და არ ხდება სამართლიანი ღირებულების ცვლილების შედეგების მიხედვით გაუფასურებების აღიარება, ვინაიდან აქტივების აღრიცხვის თვითღირებულების მეთოდი გამოიყენება და სამართლიანი ღირებულების გამოყენების ვალდებულება არ არის ინსტრუქციით განსაზღვრული.

სხვა სსბასს - იდან გადახრების შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია შესაბამისი შენიშვნების დანართებთან ერთად.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებების აღწერილობა, რომლებიც აისახა ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის რესტროსპექტული გამოყენების სახით; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებით ანალოგიური მონაცემები

საანგარიშგებო პერიოდში სააღრიცხვო პოლიტიკის არსებითი ცვლილებები და ცვლილების შედეგად რესტროსპექტული გადაანგარიშება არ მომხდარა.

4. წინა პერიოდ(ებ)ის არსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა რესტროსპექტული გადაანგარიშების შედეგად; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებული ანალოგიური მონაცემები

წინა საანგარიშგებო პერიოდის არსებითი შეცდომები გამოიწვია შემდეგმა გარემოებებმა: სახელმწიფო აუდიტის მოთხოვნით დაკორექტირდა რიგი ძირითადი აქტივების დაგროვილი ცვეთა; წინა საანგარიშგებო პერიოდებში შეცდომით აღიარებული ძირითადი აქტივები მოიხსნა ბალანსისა; გასულ საანგარიშგებო პერიოდში

გადავიდა საცნობარო ანგარიშებზე; დაკორექტირდა მცირეფასიანი აქტივების ნაშთები; გასულ საანგარიშო პერიოდში მომხდარი სამეურნეო მოვლენები, რომლებიც უნდა ასახულიყო 2024 წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში, შეცდომის გასწორებით აისახა 2025 წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში; წინა საანგარიშო პერიოდებში არასწორად აღრიცხული კრედიტორული დავალიანებები, შეცდომის გასწორებით მოიხსნა ფინანსური ანგარიშგებიდან და ა.შ. შეცდომების გასწორება მოხდა რეტროსპექტული გადაანგარიშებით, რის შედეგადაც კაპიტალის საწყისი ნაშთი შემცირდა 12,289.5 ათასი ლარით. შესადარი პერიოდის შემოსულობების და გადასახდელების ბრუნვის მონაცემები გადაანგარიშების გარეშეა წარმოდგენილი.

5. წინა პერიოდ(ებ)ის არაარსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა პერსპექტიულად, მიმდინარე პერიოდის ანგარიშგებაში

წინა პერიოდის არაარსებითი შეცდომები, რომლის შედეგების პერსპექტიულად გასწორება იქნებოდა საჭირო, ანგარიშგების მომზადების დროს არ ყოფილა გამოვლენილი.

6. არსებითი არამაკორექტირებელი მოვლენის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, ფინანსური შედეგის წინასწარ შეფასებასთან ერთად, ან შესაბამისი მიზეზების მითითებით, თუ რატომ ვერ მოხერხდა ფინანსური შედეგების წინასწარი განსაზღვრა

არსებითი არამაკორექტირებელ მოვლენებს საანგარიშგებო პერიოდში ადგილი არ ქონდა.

7. ერთჯერადი გადაფასების შედეგად კაპიტალის კორექტირებების აღწერილობები, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტულად, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან ერთად

აქტივების ერთჯერადი გადაფასების შედეგად კაპიტალის კორექტირებების მოცულობამ შეადგინა 14,638. 2 ათასი ლარი. ფინანსური ანგარიშგების საანდოობის ამალგების მიზნით, მუნიციპალიტეტის მიერ კვალიფიციური ექსპერტული შეფასებით (მომსახურების შესყიდვით) მოხდა აქტივების გადაფასება თვითღირებულების დაზუსტების მიზნით: - დადგინდა აქტივების სამართლიანი ღირებულება ერთჯერადად, რაც არ ნიშნავს სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხვის მეთოდის დანერგვას.

8. კაპიტალის სხვა კორექტირებების (ერთეულთა გაერთიანების და ა.შ შედეგად) აღწერილობები, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტულად, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან ერთად

სხვა კორექტირებები და რეტროსპექტული გადაანგარიშებები არ განხორციელებულა.

9. "დაკავშირებული მხარეების შესახებ შემდეგი ინფორმაცია:

1. დაკავშირებული მხარეების ჩამონათვალი;
2. დაკავშირებულ მხარეთა ურთიერთობების ბუნება;
3. ოპერაციების სახეები, რომელსაც ადგილი ჰქონდა;
4. ოპერაციების ელემენტები, რომლებიც საჭიროა ამ ოპერაციების დანიშნულების დაზუსტების მიზნით და საკმარისია იმისათვის, რომ ფინანსურმა ანგარიშგებამ უზრუნველყოს შესაბამისი და სარწმუნო ინფორმაცია გადაწყვეტილების მიღებისა და ანგარიშგების პროცესისათვის"

5. "უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის შესახებ შემდეგი ინფორმაცია:

6. უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის (მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული

უმადლესი რანგის ხელმძღვანელობის ძირითადი კლასების, მათ შორის, თითოეული კლასის აღწერას ცალკე მითითებით"

აღნიშნული ინფორმაციები ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის გამჟღავნებული, ვინაიდან შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული ინფორმაციების ანგარიშგებაში ასახვის წესები და პირობები, მსგავსი ინფორმაციების გასაჯაროებისა და ვალდებულებების შესახებ საკანონმდებლო მოთხოვნების არსებობის გათვალისწინებით.

10. "არაგაცვლითი ოპერაციებიდან მიღებულ შემოსავლებთან დაკავშირებით შემდეგი ინფორმაცია:

- 1. გარკვეულ პირობებს დაქვემდებარებული ტრანსფერით მიღებულ/გადაცემულ აქტივებთან დაკავშირებით აღიარებული ვალდებულებების თანხა;**
- 2. ტრანსფერით მიღებული/გადაცემული აქტივების პირობებს დაქვემდებარებული შეღავათიან სესხებთან დაკავშირებით აღიარებული ვალდებულებების თანხა;**
- 3. აღიარებული აქტივების თანხა, რომლებიც ექვემდებარება შეზღუდვებს და ამ შეზღუდვების შინაარსი;**
- 4. ნაპატიები ვალდებულებების თანხა**

არაგაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლების სააღრიცხვო პოლიტიკაზე ინფორმაცია გამჟღავნებულია მე 17-18 შენიშვნებთან დაკავშირებით. ვალების პატიებას საანგარიშო პერიოდში ადგილი არ ქონდა. ბიუჯეტის ფონდებიდან კანონმდებლობის შესაბამისად ავანსად მიღებული ტრანსფერების პირობები მუნიციპალიტეტის მიერ შესრულებულია და საანგარიშგებო პერიოდში თანხის უკან დაბრუნების ვალდებულება არ წარმოშობილა. ავანსად მიღებული ტრანსფერები, რომელიც აღიარებულია ვალდებულებად, პირობების შესრულების შემთხვევაში აღიარდება შემოსავლად, სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში.

ანგარიშგების თარიღისთვის მუნიციპალიტეტს ერიცხება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ღონისძიებების დასაფინანსებლად მიღებული გრანტის ნაშთი - 190,9 ათასი ლარის ოდენობით - "ზოგიერთი მუნიციპალიტეტისათვის უფლებამოსილების ხელშეკრულების საფუძველზე დელეგირების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2025 წლის 09 ივლისის N1098 განკარგულების შესაბამისად 2025 წლის 11 ივლისს, საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს, სსიპ საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტოსა და ბათუმის მუნიციპალიტეტს შორის გაფორმდა ხელშეკრულება, მცირე ინფრასტრუქტურული სამუშაოების განხორციელების უფლებამოსილების დელეგირების შესახებ. აღნიშნული ღონისძიების ფარგლებში მუნიციპალიტეტმა მიიღო 223,0 ათასი ლარი, რომელიც აღიარდა ვალდებულებად, საანგარიშო პერიოდში პირობა შესრულდა ნაწილობრივ-32,1 ათასი ლარი აღიარდა შემოსავლად.

ბიუჯეტის შესახებ შემდეგი ინფორმაცია:

- 1. დამტკიცებულ ბიუჯეტში გამოყენებული ბიუჯეტის შედგენის მეთოდი და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის საფუძვლები;**
- 2. დამტკიცებული ბიუჯეტის პერიოდი;**
- 3. დამტკიცებულ (დაზუსტებულ) ბიუჯეტსა და ფაქტიურ შესრულებას შორის არსებითი განსხვავებები;**
- 4. დამტკიცებულ და დაზუსტებულ ბიუჯეტებს შორის არსებული განსხვავებების განმარტება"**

ბიუჯეტის შესახებ ინფორმაცია „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ თანახმად, გასაჯაროებულია და ხელმისაწვდომია. შესაბამისად ეს ინფორმაცია ფინანსურ ანგარიშგებაში სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, არ აისახება.

11. "პირობითი ვალდებულებების შესახებ შემდეგი ინფორმაცია:

- 1. პირობითი ვალდებულებების შინაარსის მოკლე აღწერა;**
- 2. სსბასს 19-ის 44-ე-62-ე პუნქტების შესაბამისად შეფასებული მისი ფინანსური ეფექტი;**

3. ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლის მოცულობასა და ვადასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობები

პირობითი ვალდებულებების შეფასების და არღიხვის წესები განსაზღვრულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით და შესაბამისობაშია სსბასს-ის მოთხოვნებთან. ანგარიშგების თარიღისათვის მავალდებულზე მოვლენასთან დაკავშირებული პირობითი ვალდებულებები აღრიცხული არ არის, ვინაიდან მსგავს ეკონომიკურ მოვლენას ადგილი არ ჰქონია.

12. "პირობითი აქტივების შესახებ შემდეგი ინფორმაცია:

- 1. ანგარიშგების თარიღისათვის არსებული პირობითი აქტივების შინაარსის მოკლე აღწერა;**
- 2. სსბასს 19-ის 44-ე-62-ე პუნქტებით დადგენილი პრინციპების შესაბამისად შეფასებული ფინანსური ეფექტი;**

პირობითი აქტივების შეფასების და არღიხვის წესები განსაზღვრულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით და შესაბამისობაშია სსბასს-ის მოთხოვნებთან. ანგარიშგების თარიღისათვის პირობითი აქტივები აღრიცხული არ არის, ვინაიდან მსგავს ეკონომიკურ მოვლენას ადგილი არ ჰქონია.

13. ინფორმაცია ორგანიზაციის საქმიანობის ფინანსური რისკების შესახებ

მუნიციპალიტეტის მიერ კანონმდებლობით განსაზღვრული საქმიანობები შეიცავს ფინანსურ რისკებს, რომელთა მართვა, სსბასს -ის მოთხოვნების გათვალისწინებით და მარეგულირებელი კანონმდებლობების და სხვა სტანდარტების მოთხოვნების მკაცრი დაცვით, ხორციელდება ეფექტურად.

შენიშვნა N1 _თან - ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, საანგარიშგებო პერიოდის საწყის და საბოლოო ნაშთების სახით, ფულად სახსრებად ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშთა სისტემაში ასახული მუნიციპალიტეტის კუთვნილი როგორც საბიუჯეტო (82 694,5 ათასი ლარი), ასევე არასაბიუჯეტო (6 711,9 ათასი ლარი) ფულადი სახსრების ნაშთები, რომელიც დადასტურებულია საბაზინო და საბანკო ამონაწერებით. არასაბიუჯეტო სახსრების სახით რიცხული თანხები არის კონტროლირებული ერთეულების - ა(ა)იპ-ების კუთვნილი ფულადი სახსრები, რომლებიც ასახულია ამ ერთეულების ფინანსურ ანგარიშგებაში როგორც მოთხოვნა დებიტორული დავალიანების სახით მუნიციპალიტეტის მიმართ და მუნიციპალიტეტის მიერ აღრიცხულია, როგორც ვალდებულება ა(ა)იპ-ების მიმართ, რომელიც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებაში, სსბასსს მიხედვით კონსოლიდაციის მოთხოვნების შესაბამისად, ელიმინირებულია და აღიარებულია მუნიციპალიტეტის ფულად არასაბიუჯეტო სახსრებად. ფულადი სახსრების ეკვივალენტები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია: საბიუჯეტო კოდექსით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში, დამატებითი საბიუჯეტო შემოსავლების მიღების მიზნით, კომერციულ ბანკებში დროებით განთავსებული ფულადი სახსრები არ აკმაყოფილებენ სსბასს დადგენილ კრიტერიუმებს და ფულადი სახსრების ეკვივალენტებად არ აღირიცხება.

მუნიციპალიტეტის ფულად სახსრების ნაშთში ასახულია საკასო ხარჯების მობრუნების შედეგად საბაზინო კოდზე გაურკვეველი თანხების სტატუსით რიცხული სახსრები, რომელიც ბიუჯეტში მიმართვის დროს აღირიცხება როგორც ბიუჯეტის შემოსავალი - „წინა წლებში ბიუჯეტების გამოუყენებელი სახსრების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები“.

შენიშვნა N3-თან მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები- დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

დებიტორული დავალიანების სახით მოთხოვნის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც აქტივისგან სავარაუდოა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება. მოკლევადიანი დავალიანებები თავდაპირველად აღიარდება ნომინალური ღირებულებით, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შესაძლებელია შემცირდეს საექვო მოთხოვნების ანარიცხების თანხებით. ანგარიშგების თარიღისათვის რიცხული მოთხოვნები არის შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შედეგად წარმოშობილი მოთხოვნები.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მუნიციპალიტეტი აფასებს არსებობს თუ არა რაიმე მინიშნება დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების შესახებ სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები, მიხედვით. თუ თანხების მიღება შეუძლებელია, ამ შემთხვევაში მთლიანად წულდება შესაბამისი მოთხოვნა და გაუფასურების ზარალი აღიარდება ხარჯად. თუ არსებობს დებიტორული დავალიანების გარკვეული ნაწილის გადაუხდელობის ალბათობა, დარჩენილი დებიტორული დავალიანების ნაშთის შესაბამის ანარიცხები აღიარდება და აღიარდება საექვო დებიტორული დავალიანების ხარჯი ზარალის სახით. თუ მუნიციპალიტეტი მიიღებს თანხებს უკვე გაუფასურებული დებიტორული დავალიანებიდან, მაშინ მიღებული თანხები აღირიცხება როგორც შემოსავალი გაუფასურების უკუგატარების შედეგად და აისახება ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. საანგარიშო პერიოდში გაუფასურებული დებიტორული დავალიანებების საღრიცხო შეფასების ცვლილებით მუნიციპალიტეტს შემოსავალი არ მიუღია.

მოთხოვნების თანხების ჩამოწერა და დებიტორული დავალიანების დაფარვა ხდება მაშინ როდესაც:

- მიღებულია დავალიანებასთან დაკავშირებული ყველა თანხა;

- მისაღებ თანხებთან დაკავშირებული ყველა უფლებები გადაეცა სხვა პირს;

- მიღებულია მომსახურება ან აქტივი.

ანგარიშგების თარიღისათვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული დებიტორული დავალიანებები რეალურია და შეფასებულია საიმედოდ, დადასტურებულია, რომ მუნიციპალიტეტში მოსალოდნელია დავალიანებებიდან ეკონომიკური სარგებლის /მომსახურების პოტენციალის მიღება. საცნობარო ანგარიშგებზე აღირიცხება ჩამოწერილი დებიტორული დავალიანებები ჩამოწერიდან 5 წლის განმავლობაში; პირობითი აქტივები სსბასს 19 შესაბამისად აღრიცხება; მათ შორის, სამეურნეო ოპერაციაზე მიმდინარე სასამართლო დავებთან დაკავშირებით. პირობითი აქტივები და ჩამოწერილი დებიტორული დავალიანებები საცნობარო ანგარიშგებზე მუნიციპალიტეტს ანგარიშგების თარიღისათვის არ ერიცხება.

შენიშვნა #4 -თან — მატერიალური მარაგები, დაკავშირებით საღრიცხო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მატერიალური მარაგების აღრიცხვას მუნიციპალიტეტი აწარმოებს სსბასს 12 „მატერიალური მარაგები“. შესაბამისად; მუნიციპალიტეტის მატერიალური მარაგები არის არაფინანსური აქტივები:

ა. მომსახურების პროცესში გამოსაყენებელი ნედლეულისა და მასალების ფორმით;

ბ. გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების - ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობების სახით;

გ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება სხვა ერთეულებზე განაწილებისათვის ჩვეულებრივ (საოპერაციო) რეჟიმში;

დ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება გაყიდვისთვის;

ე. მანქანა-დანადგარების სათადარიგო ნაწილების ფორმით, გარდა ისეთი სათადარიგო ნაწილებისა, რომლებიც აკმაყოფილებს ძირითად აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს, და სხვა მარაგებს;

მუნიციპალიტეტი მარაგს აღიარებს დარიცხვის მეთოდით. მატერიალური მარაგების შეფასებისას იყენებს თვითღირებულების მეთოდს, როდესაც მათი შეძენა ხდება გაცვლითი ოპერაციის გზით. მატერიალური მარაგების თვითღირებულება მოიცავს შეძენის (ტრანსპორტირებისა და სხვა სავალდებულო ხარჯების გათვალისწინებით) დანახარჯს, რომლებიც გაწეულია მის მოცემულ ადგილამდე ტრანსპორტირებისათვის და სათანადო მდგომარეობაში მოსაყვანად.

მატერიალური მარაგების შესყიდვის შემთხვევაში, ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან, მარაგების თვითღირებულებაში შემავალი სსბასს განსაზღვრული დანახარჯების საკასო ხარჯი გაიწევა საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმ მუხლიდან, საიდანაც ხდება მარაგების შესყიდვის საკასო ხარჯის გაწევა.

არაგაცვლითი ოპერაციის შემთხვევაში მიღებული ისეთი მატერიალური მარაგების შეფასებისას, რომელთაც საბალანსო ღირებულება გააჩნიათ, აღიარდება გადმომცემი ერთეულის მიერ აღნიშნული მატერიალური მარაგების შესაფასებლად გამოყენებული თვითღირებულების ოდენობით ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხით, თუ ოპერაციის მეორე მხარეს წარმოადგენს საბიუჯეტო ორგანიზაცია. სხვა შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბასს მოთხოვნებს სამართლიანი ღირებულების დადგენაზე. მიუხედავად სსბასს მოთხოვნისა, კერძო სექტორიდან მიღებული აქტივების სამართლიანი ღირებულებები არ განსაზღვრება, საექსპერტო შეფასებაზე მომსახურების შესასყიდად ფინანსური რესურსების სიმცირის გამო და ასევე, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის გათვალისწინებით. შედეგად აღიარებულია თვითღირებულებით (მიღების დოკუმენტის საფუძველზე).

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის მიზნით სსბასს განსაზღვრული ნეტო სარეალიზაციო და ჩანაცვლების ღირებულებები, კანონმდებლობით განსაზღვრული საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, მუნიციპალიტეტის მიერ არ გამოიყენება, გარდა აუქციონის გზით მარაგების გაყიდვის შემთხვევისა. აუქციონის ჩატარების წესის თანახმად, ექსპერტული შეფასებით დგინდება გასაყიდი საქონლის სარეალიზაციო ფასი. აღიარება ბუღალტრულ აღრიცხვაში აისახება როგორც სასაქონლო ფორმით მიღებული არაკლასიფიცირებული შემოსავლები. გაყიდვის შემთხვევაში სარეალიზაციო ღირებულება აღიარდება რეალიზაციის ხარჯად - სხვა დანარჩენი საქონლისა და მომსახურების ხარჯის კატეგორიაში, ხოლო მიღებული შემოსავალი სრულად აღიარდება დარიცხვის მეთოდით, როგორც საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი.

მუნიციპალიტეტის მიერ იმ მატერიალური მარაგების, რომელთა შესყიდვა საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ან/და სხვა ერთეულებზე, აღიარების შემთხვევაში, ჩანაცვლების ღირებულების განსაზღვრა არ ხდება და ხარჯად აღიარდება თვითღირებულებით.

მატერიალური მარაგები (გარდა გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგებისა, რომელთანაც დაკავშირებულია შემოსავალის მიღება), შესაბამისი პერიოდის ხარჯად აღიარდება:

- ა. განაწილებისას, ექსპლუატაციაში გადაცემის მიზნით გაცემის შემთხვევაში;
- ბ. საკუთრების უფლების და ყველა რისკის გადაცემისას, უსასყიდლოდ განაწილების შემთხვევაში.
- გ. მასთან დაკავშირებული მომსახურების გაწევის შემთხვევაში, შესაბამისი მომსახურების დადასტურების შემდეგ.
- დ. გადაცემისთანავე ან საბოლოო მოხმარების შემთხვევაში, თუ მატერიალური მარაგები გადაცემულია დადგენილი ნორმების ფარგლებში.

გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგები ხარჯად აღიარდება იმ პერიოდში, როცა ხდება მასთან დაკავშირებული შემოსავლის აღიარება, როგორც განსაზღვრულია შემოსავლის სააღრიცხვო პოლიტიკით.

მატერიალური მარაგების დაზიანების, გაფუჭების ან სხვა მიზეზით დანაკარგი და დანაკლისი, აღიარდება როგორც ხარჯი ზარალის სახით იმ პერიოდში, როდესაც ქონდა შემთხვევას ადგილი. მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირება მისი გაუფასურების შედეგად, აღიარდება როგორც „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები“ და იქმნება ღირებულების შემცირების ანარიცხები.

მატერიალური მარაგების ხარჯად აღიარების შემთხვევაში, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის განსაზღვრისთვის გამოიყენება ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაცია და

ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმის ინსტრუქცია. ხარჯად აღიარებული მატერიალური მარაგების თვითღირებულების შესაფასებლად მუნიციპალიტეტი იყენებს მარაგების აღრიცხვის სსბასს განსაზღვრულ მეთოდებს -- საშუალო შეწონილს, ინდივიდუალური აღრიცხვის და ფიფო მეთოდს. როდესაც ხდება მარაგების გამოყენება ძირითადი აქტივების არსებითი გაუმჯობესებისთვის, ხდება მარაგების ღირებულების ასახვა ძირითად აქტივებზე, რაც სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია როგორც საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა. მუნიციპალიტეტი ახდენს მატერიალური მარაგების სრულ ინვენტარიზაციას მინიმუმ წელიწადში ერთხელ. მცირეფასიანი გრძელვადიანი აქტივების სინთეზური აღრიცხვა ისეთი წესებით და პირობებით წარმოებს, როგორც სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების, ხოლო ანალიზური აღრიცხვა და ჩამოწერის პროცედურები ისეთი ფორმით არის დადგენილი, როგორც ძირითადი აქტივების შემთხვევაში.

საცნობარო ანგარიშები ხარჯებში ჩამოწერილი მატერიალური მარაგების აღრიცხვისთვის გამოიყენება და აისახება მატერიალური მარაგების ექსპლუატაციიდან ამოღებამდე. ანგარიშების თარიღისთვის 01 საცნობარო ანგარიშზე ირიცხება ხარჯებში ჩამოწერილი მატერიალური მარაგი - 3,763,232 ლარის, ხოლო დამატებით 04 საცნობარო ანგარიშზე ასახულია ექსპლუატაციაში გადაცემული ხარჯებში აღიარებული მცირეფასიანი გრძელვადიანი აქტივი 7,009,169 ლარის ღირებულების. არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული მატერიალური მარაგების, რომელიც არ აკმაყოფილებს სარგებლის მიღების თაობაზე სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებს, მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარდება და ასახვისთვის შექმნილია საცნობარო ანგარიში „02 - პასუხსაგებ შენახვაზე მიღებული მარაგები“. საცნობარო ანგარიშზე ჩანაწერის ანუღირების საფუძველია მარაგების გასვლის დამადასტურებელი დოკუმენტის საბუღალტრო სამსახურში წარმოდგენა. არაგაცვლითი ოპერაციის ფარგლებში (სხვისთვის გადასაცემად გამოზნული) შეძენილი მარაგები, რომელიც არ აკმაყოფილებს სარგებლის მიღების თაობაზე სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებს, მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარდება და დანიშნულებით გადაცემამდე აისახება საცნობარო ანგარიშზე - „03 - სხვისთვის გადასაცემი მარაგები“. საცნობარო ანგარიშზე ჩანაწერის ანუღირების საფუძველია მარაგების დანიშნულებით გადაცემის დამადასტურებელი დოკუმენტი. ასევე საცნობარო ანგარიშზე - „07“ ირიცხება სრულიად გაცვითი/ამორტიზირებული ძირითადი აქტივები ექსპლუატაციაში შეფასებამდე - 644 761 ლარის ღირებულების. ასევე საცნობარო „12“ ანგარიშზე ასახული გვაქვს საბანკო გარანტიები - 3,564,629 ლარის ღირებულების. ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული უძრავი და მოძრავი ქონების აღწერისა და პასპორტიზაციის შედეგად გამოვლინდა წლების წინ, ბალანსზე რიცხული გაურკვეველი დასახელების აქტივები - 51 886 002 ლარის ღირებულების, რომლებიც საჭიროებს აქტივად აღიარების კრიტერიუმების დადგენას, რის შემდეგ ეს ქონება აღიარდება აქტივად, ან ჩამოიწერება ანუღირებით - შექმნილია საცნობარო ანგარიში - „13 - წინა პერიოდების, ბალანსზე რიცხული გაურკვეველი დასახელების აქტივები“.

შენიშვნა N5-თან - სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა მიმდინარე აქტივები ანგარიშების თარიღისთვის წარმოშობილია წინასწარი (ავანსად) გადასახდელების გადახდით. წინასწარგადახდილი აქტივის შეფასება ხდება გადახდილი თანხის მიხედვით.

წინასწარი გადახდები საანგარიშო პერიოდში, მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად, განხორციელებულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან. წინასწარი გადახდებზე წარმოდგენილი საბანკო გარანტიები აღირიცხება საცნობარო ანგარიშების მეშვეობით. დამოწმების ვადები ყველა სამეურნეო ოპერაციაზე დაცულია; მათ შორის ინსტრუქციის მიხედვით გადავადებების შემთხვევებში. მიმდინარე აქტივების სახით რიცხული დებიტორული დავალიანებების დაფარვა

მოზრუნებით. მიმდინარე წელს გადარიცხული თანხის იმავე წელს მოზრუნების შემთხვევასი ხდება ბიუჯეტის საკასო ხარჯის შემცირება და შესაბამისი ასიგნების რესურსის აღდგენა, ხოლო მომდევნო წლებში მოზრუნების შემთხვევაში, თანხა მიიმართება ბიუჯეტში, როგორც წინა წლის ბიუჯეტის გამოუყენებელი თანხების მოზრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები. სსბასს მიხედვით ამ შემთხვევაში მოზრუნებული თანხა არ განიხილება შემოსავლად, აღიარდება როგორც ფინანსური აქტივის კლებით მიღებული რესურსი და წარმოადგენს ბიუჯეტის შემოსულობებს (დაფინანსების წყაროს). შემოსავლად აღიარების პოლიტიკა განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად და განიხილება როგორც გადახრა სსბასს-დან და გამჟღავნდება განმარტებით შენიშვნებში. თუ მოზრუნებული თანხის ინდენტიფიცირებისთვის არ არის საკმარისი რეკვიზიტები, თანხა აისახება გაურკვეველი თანხების საბაზინო კოდზე, და ის აისახება ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში - საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრების სახით.

„არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისით“ - დებიტორული დავალიანებების კონტროლის მიზნით, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით, „მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისებით აღიარდება სსბასს შესაბამისად - მოთხოვნის წარმოშობის წყაროდ აღიარდება შემოსავალი, ხოლო არაფინანსური აქტივის დანაკლისი აღიარებულია, როგორც ზარალი გაუფასურების შედეგად და აღირიცხება ხარჯის ანგარიშზე.

შენიშვნა N6-თან ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სსბასს თანახმად, წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციები თვითღირებულებით ფასდება, თუ ინვესტიციები არ ხორციელდება კონტროლირებულ ერთეულებში, მეკავშირე ერთეულებსა თუ ერთობლივ საქმიანობებში. ასეთ შემთხვევებში მათი შეფასება კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებით ხდება. მიუხედავად სსბასს ამ მოთხოვნისა, მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ შპს-ში წილი, როგორც მეკავშირე ერთეულში, აღიარდება თვითღირებულებით. წილების აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების შესაბამისად და ანგარიშგებაში ასახულია გრძელვადიან ფინანსურ აქტივად - აქცია და კაპიტალის სახით. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად წილების ზრდა/კლება განიხილება ფინანსური აქტივებით ოპერაციად და ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში აისახება შემოსულობებად/ გადასახდელებად და არ აღიარდება შემოსავლად და ხარჯად. მუნიციპალიტეტი გეგმავს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის მომზადებას და წილების აღრიცხვის კაპიტალ-მეთოდის დანერგვას.

შენიშვნა N7-თან -- ძირითადი აქტივები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს აღრიცხავს სსბასს 45 -ძირითადი აქტივები, საფუძველზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების გათვალისწინებით.

მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითად აქტივს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ისინი იქნა მიღებული, მოპოვებული იქნა მათზე საკუთრების უფლება და ახორციელებს სსბასს ით განსაზღვრულ კონტროლს. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება საწყისი თვითღირებულების მდგომარეობაში მოსაყვანად. აქტივის შესასყიდ ღირებულებასთან ერთად ის მოიცავს ადგილმდებარეობის მოსამზადებელი სამუშაოების, მიტანისა და მონტაჟის, კვალიფიციური სპეციალისტების მიერ გაწეული საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯებს, ასევე აქტივის დემონტაჟისა და ადგილმდებარეობის აღდგენის ხარჯებს. ამ შემთხვევაში ყველა დანახარჯის საკასო ოპერაციები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა ძირითადი აქტივების ზრდის მუხლით. დანახარჯები (ტრანსპორტირების და სათანადო მდგომარეობაში მოყვანისთვის საჭირო სხვა

დანახარჯები), რომლის ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ არის შესაძლებელი, აღიარდება, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით საბიუჯეტო კლასიფიკაციით ან/და ანგარიშთა გეგმით განსაზღვრულ, ხარჯის შესაბამის კატეგორიაში. მუნიციპალიტეტი სარგებლობს ინსტრუქციით განსაზღვრული გამოწვევების და ძირითადი აქტივების აღრიცხვის გადაფასების მეთოდს არ იყენებს. უსასყიდლოდ ან ნომინალურ ფასად მიღებული ძირითადი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მისი აღიარებისას, არ განიხილება გადაფასებად.

ძირითადი აქტივის საბიუჯეტო ორგანიზაციისგან არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღების შემთხვევაში, მოცემული აქტივის აღიარება, სახელმწიფო მმართველობის სექტორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების პრინციპების გათვალისწინებით, ხდება პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით, ხოლო მუნიციპალიტეტის მიერ კერძო სექტორისგან და საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან, ასევე უცხო ქვეყნის მთავრობებიდან არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულების თანხით. სამართლიანი ღირებულების დადგენა ხდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ექსპერტული შეფასებით. იმ შემთხვევაში, როცა მუნიციპალიტეტის მიერ ვერ ხდება ექსპერტულ შეფასებაზე მომსახურების შესყიდვა, შესაბამისი ფინანსური რესურსების არ არსებობის გამო ან ხარჯი-სარგებლიანობის პრინციპით მომსახურების შესყიდვის არაეფექტურობის გამო, ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების დოკუმენტით განსაზღვრული თვითღირებულებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რის შესახებ ინფორმაცია მჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს, ფინანსურ ანგარიშგებაში ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნით, აჯგუფებს არაფინანსური აქტივების და მათზე ოპერაციის საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მეხუთე თანრიგის მიხედვით. გაუმჯობესებაზე გაწეული დანახარჯებით იზრდება ძირითადი აქტივის ღირებულება იმ შემთხვევაში, თუ იგი ზრდის აქტივის გამოყენების ვადას ან ზრდის მის მომსახურების პოტენციალს და ხარისხს. ნებისმიერი სხვა დანახარჯი ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარდება, როგორც ხარჯი. ძირითადი აქტივების მიმდინარე რემონტის და არსებითი გაუმჯობესების დანახარჯების შეფასების კრიტერიუმში, გარდა სსბასს-ის, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის და სფსს 2014 განსაზღვრული შეფასების კრიტერიუმებისა, დამატებით არ არის განსაზღვრული. სამეურნეო ოპერაციების დაგეგმვის დროს, ხდება შეფასება, მიიღება თუ არა დამატებითი ეკონომიკური სარგებელი თუ მომსახურების პოტენციალი. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ძირითადი აქტივი აღიარდება თვითღირებულებით, რომელსაც გამოკლებული აქვს დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. 2021 წლის 1 იანვრამდე ნულოვანი ღირებულების მქონე ექსპლუატაციაში მყოფი აქტივი, რომელიც აღიარებულია საცნობარო ანგარიშებზე, ასევე საკუთრებაში არსებულ იმ აქტივებთან დაკავშირებით, რომელთა ღირებულება არ არის განსაზღვრული და აღიარებული, ღირებულების განსაზღვრის შესახებ ყოვლისმომცველი ინფორმაციის მოპოვებისა და სტანდარტის დებულებებთან სრულ შესაბამისობაში მოსაყვანად იყენებს გარდამავალი დებულებით განსაზღვრულ გამოწვევის და მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითადი აქტივების სრულად აღიარებას გეგმავს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე.

ძირითადი აქტივები, რომელთა მიღება უშუალოდ არ უკავშირდება ორგანიზაციის მიერ ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღებას, აღიარდება ძირითად აქტივად, თუ მათი დახმარებით მიიღება სარგებელი სხვა ძირითადი აქტივებიდან, რაც შეუძლებელია ამ (დამხმარე) აქტივების არსებობის გარეშე. დამხმარე აქტივების აღრიცხვა წარმოებს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით დადგენილი წესების და შეფასების - არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შესაბამისად. განუყოფელი ნაწილი აღიარდება არსებითი გაუმჯობესებად და აისახება აქტივის მიღების ოპერაციად. არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შეფასებას მუნიციპალიტეტი ახდენს შემდეგი კრიტერიუმებით:

ა. არის თუ არა შესაძლებელი დამხმარე აქტივის დემონტაჟი მისი ან/და ძირითადი აქტივის დაუზიანებლად;

ბ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის და მისი სხვა აქტივზე მონტაჟის დანახარჯები არსებითია და არაეფექტურია დამხმარე აქტივის სამართლიანი ღირებულების გათვალისწინებით;

გ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის შემთხვევაში არსებითად მცირდება (ან შეუძლებელია) ძირითადი აქტივიდან ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოდინება.

მუნიციპალიტეტის მიერ საკუთარი მიზნებისთვის შექმნილი ძირითადი აქტივების (საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა) თვითღირებულება, ისე განისაზღვრება როგორც შეძენის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებზე ცვეთის დარიცხვას აწარმოებს წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით. ძირითადი აქტივების წარჩენი ღირებულების დადგენა არ ხდება, როგორც უმნიშვნელო და არაარსებითი ღირებულება ცვეთადი თანხის გაანგარიშებაში - საჯარო სექტორის ძირითადი მახასიათებელია ძირითადი აქტივების შესყიდვა მისი მომსახურების პოტენციალის სრულად მოხმარების მიზნით. სრულად გაცვეთილი ცვეთადი აქტივის საჯარო სექტორიდან მიღების შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი მოცემული აქტივს ასახავს შესაბამის საცნობარო ანგარიშზე, პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით. ძირითად აქტივს ცვეთა მას შემდეგ აღარ ერიცხება, როდესაც ხდება აღიარების შეწყვეტა. იმ შემთხვევაში, როცა ძირითადი აქტივი მუნიციპალიტეტს ვეღარ აძლევს მომსახურების პოტენციალს ან ეკონომიკურ სარგებელს, აქტივი გაუფასურებულია. ცვეთადი ძირითადი აქტივის გასვლის შემთხვევაში აღიარება წყდება და საბალანსო ღირებულებით აღიარდება ხარჯად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების შესაბამისად.

იმ ძირითადი აქტივების, რომელთა შესყიდვა ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ერთეულებზე, ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის კაპიტალური გრანტების ხარჯებში აღიარდება საბალანსო ღირებულებით.

ძირითადი აქტივების ჩამოწერას მუნიციპალიტეტი ახდენს კომისიური წესით მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად. საანგარიშო პერიოდში ჩამოიწერა 8.0 ათასი ლარის ღირებულების ძირითადი აქტივი.

გასაყიდი (პრივატიზაცია) ძირითადი აქტივი, რომელიც, თვითღირებულებაზე ინფორმაციის არარსებობის გამო, არ არის აღიარებული, აუქციონის მიზნებისთვის დადგენილი ღირებულებით აღიარდება არაკლასიფიცირებული შემოსავლის სახით გასაყიდად გამიზნული აქტივების კატეგორიაში. რეალიზაციიდან მიღებული თანხების აღიარების საფუძველია პრივატიზაციიდან მიღებული თანხების ბიუჯეტის შემოსულობებში აღრიცხვის წესები და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული პირობები - ძირითადი აქტივების რეალიზაციის შედეგად დარიცხვის მეთოდით აღიარებული შემოსავლები, ბიუჯეტში მიიმართება შემოსულობების საბაზინო ანგარიშზე და აღიარდება როგორც შემოსულობები არაფინანსური აქტივების კლებით. საბალანსო ღირებულება აისახება რეალიზაციის ხარჯებში - გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯის სახით. გასაყიდად გამიზნულ ძირითად აქტივებს ანგარიშგების თარიღისთვის ცვეთა არ ერიცხება.

მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს მემკვიდროებით აქტივებს.

ძირითადი აქტივების ინვენტარიზაციას მუნიციპალიტეტი ატარებს წელიწადში ერთხელ (გარდა უძრავი ქონებისა, რომელიც ტარდება სამ წელიწადში ერთხელ) საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის #364 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ

აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ ინსტრუქციისა და ინვენტარიზაციის ჩატარების შიდა წესის მიხედვით.

მუნიციპალიტეტის მიერ, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკაში სსბასს 16 - საინვესტიციო ქონება, და სსბასს 32 - შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადამცემი, მოთხოვნები შესაბამისად აღრიცხვის წესების და პირობების განსაზღვრამდე, არ ხდება ძირითადი აქტივების რეკლასიფიცირება საინვესტიციო ქონებად ან/და შეღავათიანი მომსახურების აქტივებად. ცვლილებების განხორციელება და სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩამოყალიბება იგეგმება მიმდინარე წელს.

შენიშვნა N8 საინვესტიციო ქონება

მუნიციპალიტეტის საინვესტიციო ქონების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება სსბასს 16-ის - „საინვესტიციო ქონება“ - შესაბამისად. საინვესტიციო ქონებად მოიაზრება ისეთი უძრავი ქონება (მიწა ან შენობები, ან შენობის ნაწილი, ან ორივე ერთად), რომელიც გამიზნულია შემოსავლების მისაღებად იჯარით გაცემის გზით ან კაპიტალის ღირებულების ნაზრდის მისაღებად. საინვესტიციო ქონების აღიარება აქტივად ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ა. მოსალოდნელია, რომ ერთეული მიიღებს მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან საინვესტიციო ქონებასთან დაკავშირებულ სასარგებლო მომსახურების პოტენციალს; და
- ბ. შესაძლებელია საინვესტიციო ქონების თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება.

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით - მაშინ, როცა აღნიშნული აქტივი შეძენილია გაცვლითი ოპერაციის გზით, ან წარმოადგენს ერთეულის მიერ შექმნილ აქტივს, ან სამართლიანი (რეალური) ღირებულებით, თუ საინვესტიციო ქონების შეძენა ხდება არაგაცვლითი ოპერაციის გზით. ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, საინვესტიციო ქონების შემდგომი შეფასება თუ ხდება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით - თავდაპირველი ღირებულება ყოველწლიურად მცირდება ცვეთის და გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) თანხებით. საინვესტიციო ქონებას ცვეთა ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად, აქტივის ნარჩენი (სალიკვიდაცო) ღირებულებით შემცირებული თვითღირებულების ან ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული სხვა თანხის აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე განაწილების გზით.

სსბასს 16 მოთხოვნებს აკმაყოფილებს თუ არა მუნიციპალიტეტის მიერ გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებებით გაცემული ძირითადი აქტივები, და მუნიციპალიტეტის ქონების მართვის თაობაზე ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის მოთხოვნები, შეესაბამება თუ არა სსბასს განსაზღვრულ კრიტერიუმებს, ანგარიშგების თარიღისთვის არ არის შეფასებული და გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე იგეგმება შეფასება და შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის განსაზღვრა.

შენიშვნა N9-თან არამატერიალური აქტივები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არამატერიალურ აქტივებს აღიარებს სსბასს 31- არამატერიალური აქტივები, საფუძველზე, რომლის თანახმადაც არამატერიალური აქტივი არის იდენტიფიცირებადი არამონეტარული აქტივი ფიზიკური ფორმის გარეშე. არამატერიალურ აქტივად აღიარდება

აქტივი თუ აქტივი იდენტიფიცირებადია, კონტროლდება მუნიციპალიტეტის მიერ და შესაძლებელია აქტივის თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. იდენტიფიცირებადია აქტივი, თუ იგი:

ა. განცალკევებადია, ე. ი შესაძლებელია მისი გამოყოფა ერთეულიდან და გაყიდვა, გადაცემა, ლიცენზირება, გაქირავება ან გაცემა, ცალკე ან დაკავშირებულ ხელშეკრულებასთან, იდენტიფიცირებად აქტივთან ან ვალდებულებასთან ერთად, იმის მიუხედავად, აქვს თუ არა განზრახული ერთეულს ამის გაკეთება; ან

ბ. წარმოიქმნება დაკავშირებული სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებებით მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს უფლებები გადაცემადი ან გამოყოფადი ერთეულისგან ან სხვა უფლებებისგან და ვალდებულებებისგან.

სსბასს თანახმად, ერთეული აკონტროლებს აქტივს, თუ მას გააჩნია აქტივისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღების უფლება და შეუძლია ამ სარგებელზე ან მომსახურების პოტენციალზე სხვების მიერ წვდომა შეზღუდოს. საწყისი აღიარების შემდეგ, არამატერიალური აქტივი უნდა აისახოს ნებისმიერი აკუმულირებული ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის ოდენობით შემცირებული თვითღირებულებით.

მუნიციპალიტეტის მიერ ანგარიშგების თარიღისთვის არამატერიალური აქტივი შეფასებულია თვითღირებულებით. განსაზღვრული სასარგებლო ვადის მქონე აქტივებს, მოქმედ კანონმდებლობის შესაბამისად ერიცხება ამორტიზაცია წრფივი მეთოდით ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით და ამორტიზაციის თანხა გროვდება ამორტიზაციის დამატებებზე ანგარიშზე, ამავდროულად საანგარიშო პერიოდის ამორტიზაციის თანხა აღიარდება ხარჯად. მომსახურების ვადა განსაზღვრულია 2021 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული ამორტიზაციის ნორმების შესაბამისად და 2021 წლის 1 იანვრისთვის საბალანსო ღირებულება, აღრიცხვა-ანგარიშგების მიზნებითვის მიჩნეულია საწყის ღირებულებად.

არამატერიალური აქტივის აღიარება წყდება:

ა. მისი გასვლისას (არაგაცვლითი ოპერაციით გასვლის ჩათვლით); ან

ბ. როდესაც არავითარი მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი არ არის მოსალოდნელი აქტივის გამოყენებისა და შემდგომი გასვლის შედეგად.

შენიშვნა N12-თან - სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივებია: ფასეულობები; დაუმთავრებელი მშენებლობა; აქტივები, რომელთა საკუთრების უფლება ჯერ არ არის მოპოვებული ან სხვა ერთეულებზე გადასაცემად მიღებული/განკუთვნილი; საოპერაციო იჯარით მიღებული ქონების არსებითი გაუმჯობესება; გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები; ზრდის პროცესში მყოფი ბიოლოგიური აქტივები; დაუმთავრებელი არამატერიალური აქტივი და სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები. მუნიციპალიტეტის მიერ გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებით გაცემულია ძირითადი აქტივები, მათ შორის მიწა, მაგრამ არ არის აღიარებული ფინანსურ იჯარად, მიუხედავად სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებთან შესაბამისობისა. აქტივები, რომელსაც მუნიციპალიტეტი არ იყენებს საოპერაციო საქმიანობაში, და რომლის პრივატიზაციის გადაწყვეტილება არ არის მიღებული, საკუთრებაშია არა მუნიციპალიტეტის კომერციული მიზნებისთვის, არამედ იჯარით გასაცემად - ბიუჯეტში დამატებითი შემოსავლების მიღების მიზნით. ამასთან ადგილობრივი თვითმმართველობის ქონების იჯარაში აუქციონის წესით გადაცემის შემთხვევაში. ოპერაციისა და იძოვრება მოიზარის მიერ აკუმულირებული საიჯარო ხელშეკრულებები.

შედეგად იჯარით გაცემული აქტივების აღრიცხვის წესი მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილია საოპერაციო იჯარის მიხედვით. საიჯარო გადასახდელები ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით. ფინანსური იჯარიდან მისაღები გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანების აღიარება სსბასს მიხედვით არ ხდება. იგეგმება საიჯარო ხელშეკრულების პირობების სსბასს-თან შესაბამისობის შეფასება და, ფინანსური იჯარის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩამოყალიბება, რომლის მიხედვითაც, სტანდარტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების შემთხვევაში, მოხდება იჯარით გაცემული აქტივების ფინანსური იჯარის სახით აღრიცხვა. არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღიარებულია საოპერაციო იჯარით მიღებული აქტივების არსებით გაუმჯობესებას, რომლის სააღრიცხვო პოლიტიკა შეესაბამება სსბასს 45- ძირითადი აქტივების, მოთხოვნებს. საოპერაციო იჯარით მიღებული აქტივზე კაპიტალური დანახარჯები საბიუჯეტო კლასიფიკაციით გაწეულია ძირითადი აქტივების ზრდის (შეძენის) მუხლიდან და ანგარიშთა გეგმის მიხედვით აღიარებულია დაუმთავრებელი აქტივების ჯგუფში. ცვეთის დარიცხვა წარმოებს მოქმედი კანონმდებლობით, სასარგებლო მომსახურების ვადად განსაზღვრულია საიჯარო შეთანხმებით (ხელშეკრულებით) დადგენილი იჯარის ვადა და გამოიყენება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდი. სსბასს 43 -იჯარა, თანახმად იჯარით აღებული ქონება აღრიცხულია საოპერაციო იჯარად, ვინაიდან არ არის დაკმაყოფილებული ფინანსური იჯარის კრიტერიუმები, რა დროსაც იჯარით მიღებული აქტივი აღიარდება საბალანსო მუხლად და ამავდროულად აღიარდება ვალდებულება ფინანსური იჯარით. საოპერაციო იჯარაზე შექმნილია საცნობარო ანგარიში სადაც ასახულია საკუთრების უფლების გარეშე გადმოცემული აღნიშნული აქტივი.

მუნიციპალიტეტის მიერ სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღირიცხება დაუმთავრებელი აქტივი, რომლის აღრიცხვის წესები და პირობები განსაზღვრულია სსბასს 145 - ძირითადი აქტივების, მოთხოვნების საფუძველზე. დაუმთავრებელ აქტივებს მოქმედი კანონმდებლობით და სსბასს შესაბამისად, ცვეთა არ ერიცხება. დასრულების შემდეგ კონვერსიით აღიარდება ძირითად აქტივად. საანგარიშო პერიოდში დაუმთავრებელ აქტივზე დანახარჯები არ გაწეულა და საბალანსო ღირებულება უცვლელია. ანგარიშგების თირილისთვის გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა. დაუმთავრებელ აქტივებზე შესყიდვის დანახარჯები გაიწევა ძირითადი აქტივების შეძენის მუხლიდან და ბიუჯეტის შსრულების ანგარიშგებაში აისახება, როგორც არაფინანსური აქტივების ზრდა. მუნიციპალიტეტის მიერ დაუმთავრებელი აქტივების ღირებულების შეფასება ხდება გაწეული დანახარჯებით ღირებულებით, რომელიც ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა წინასწარი გადახდებით (ავანსად) თუ ეს გათვალისწინებულია შესყიდვის ხელშეკრულების პირობებით. დაუმთავრებელი აქტივების აღიარება საფუძველია მუნიციპალიტეტის მიერ ვალდებულების აღიარების იმ შემთხვევაში, როცა შესყიდვის ხელშეკრულება ითვალისწინებს ეტაპობრივ გადახდებს შესრულებული სამუშაოების მოცულობის მიხედვით და აქტივის მოწოდების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების დასაფარად, გადახდები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან წარმოებს სტანდარტულად. სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების კატეგორია მოიცავს გასაყიდად გამოზრულ არაფინანსურ აქტივებს. საანგარიშო პერიოდში არაფინანსური აქტივები აუქციონის გზით (აუქციონით) მუნიციპალიტეტს რეალიზებული აქვს 9 218.6 ათასი ლარის ღირებულების.

შენიშვნა N13-თან - ფინანსური ვალდებულებები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მოკლევადიანი ნასესხები თანხების სახით ასახულია მოკლევადიანი სესხები საბიუჯეტო სახსრებით, ეროვნული ვალუტის მიხედვით. სასესხო ვალდებულებად აღიარებულია არაფინანსური

გადასახდელები, რომლის დაფარვის ვალდებულება მუნიციპალიტეტს ეკისრება მომდევნო საანგარიშგებო საბიუჯეტო წელს. სესხის მოცულობა განსაზღვრულია მიღებული არაფინანსური აქტივების თვითრჩეულების შესაბამისად. გრძელვადიან ვალდებულებებად განიხილება ყველა ის ვალდებულება, რაც არ წარმოადგენს მოკლევადიან ვალდებულებას, და წარმოადგენს აღნიშნული სასესხო ვალდებულების ნაწილს, რომლის დაფარვაც გათვალისწინებულია შეთანხმების მიხედვით მომდევნო საბიუჯეტო წლის შემდგომ პერიოდებში.

შენიშვნა N14-თან - მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები, გარდა პროცენტისა, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური ვალდებულებების და კრედიტორული დავალიანებების კლასიფიცირებისას გათვალისწინება სსბასს 1-ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა, მოთხოვნები მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად კლასიფიცირების თაობაზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები. კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები აღირიცხება სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, შესაბამისად და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის, ანგარიშთა გეგმის და სსბასს გამოყენების წესის შესახებ ინსტრუქციების მოთხოვნების გათვალისწინებით. ფინანსურ ვალდებულებას მუნიციპალიტეტი აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. ვალდებულება ანულირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იგი დაიფარა, გაუქმდა ან ხანდაზმულია.

მოკლევადიანი საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს გადასახადების სახეების მიხედვით. თანამშრომლებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი გადასახადებები აერთიანებს თანამშრომლების მიმართ სხვადასხვა მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, მათ შორის, შრომის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, ქვეყნის შიგნით და ქვეყნის გარეთ მივლინებებთან დაკავშირებით და სხვ. საქონლისა და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებით მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომლებიც უკავშირდება საქონლისა და მომსახურების მოწოდებას. გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს სხვადასხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივის (მათ შორის, ძირითადი აქტივის, არამატერიალური აქტივის და ა.შ.) მოწოდებასთან დაკავშირებულ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს. სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომელთა ასახვა არაა გათვალისწინებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებების სხვა ანგარიშებზე. გადასახდელი პროცენტი აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან გადასახდელ პროცენტებს, რაც უკავშირდება ნასესხებ სახსრებს, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივებს.

კრედიტორული დავალიანების აღიარების კრიტერიუმად სსბასს - ით განსაზღვრულ კრიტერიუმებთან ერთად, მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნას - ფინანსური ვალდებულების აღიარება ასიგნებების ფარგლებში, გარდა კანონმდებლობით დადგენილი შემთხვევებისა. მუნიციპალიტეტი იყენებს ინსტრუქციით დადგენილ გამონაკლისებს - შესაბამისი ბიუჯეტის ასიგნებების არარსებობის შემთხვევაში, საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური მომსახურების და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად სხვა უწყვეტი მომსახურების შესყიდვისას, დასაშვებია ოპერაციების აღრიცხვა პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტების მიღების/შექმნის თარიღით და მიკუთვნება იმ პერიოდის ანგარიშგებაზე, რომელ პერიოდშიც მოხდა მათი მიღება/შექმნა. კრედიტორული დავალიანებების აღიარება საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ, საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად (როგორც მრავალწლიანი ხელშეკრულების), ასევე სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებების შემთხვევაში, არ ითვალისწინებს მიმდინარე წლის ასიგნებების არსებობას. დავალიანების დაფარვა მომდევნო საბიუჯეტო წლის ბიუჯეტის შესრულების

ანგარიშგებაში, საბაზინო მომსახურების პრინციპების შესაბამისად, აისახება მიმდინარე ხარჯებად და გადახდის საფუძველად გამოიყენება წინა წლის სამეურნეო ოპერაციის დამადასტურებელი პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი. არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ და არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებების სახით, აღირიცხება ინფრასტრუქტურული ძირითადი აქტივების მომავალში გადახდის პირობით შესყიდვის დროს (აქტივის სრული თვითღირებულების აღიარებით) კანონმდებლობით ან/და ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული „საგარანტიო თანხები“, რომელიც მომწოდებელს უნაზღაურდება აქტივის მიღების წლის მომდევნო საანგარიშო წლებში იმ მოცულობით, როგორც არის დადგენილი შესყიდვის პირობებით.

წინა წლების ფინანსური ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის შემთხვევაში, გადახდა ხდება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმავე მუხლებიდან, რომელიც შესაბამება სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკურ შინაარსს, გარდა იმულების წესით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან თანხის ჩამოჭრის შემთხვევისა, როცა საკასო ხარჯის ასახვა ხდება მიმდინარე ტრენსფერების, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის კატეგორიაში.

ვალდებულებები დეპოზიტებით აისახება ორგანიზაციის საბაზინო ანგარიშზე ან/და კომერციულ ბანკის ანგარიშზე დროებით განთავსებული თანხები, რომელიც საბოლოოდ მიიმართება ბიუჯეტში ან უბრუნდება გადამხდელს. პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები არ აღიარდება საბალანსო მუხლად.

არამონეტარული (არაფულადი) ოპერაციებით ვალდებულებების დაფარვა აღიარდება აქტივების ან/და მომსახურების მიწოდების შემთხვევაში.

საანგარიშო პერიოდში ყველა მავალდებულო მოვლენა იყო კანონმდებლობის ან/და სახელმშეკრულებო პირობების საფუძველზე წარმოშობილი, სსბასს მიხედვით აღიარებულია და დაფარულია ანგარიშგების თარღისთვის; ხოლო სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, შესაბამისად, კონსტრუქციული მოვალეობით მავალდებულებელი მოვლენა არ წარმოშობილა და კრედიტორული დავალიანება და ანარიცხი მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარებულა. ანარიცხებით ვალდებულების აღიარება ხდება შესაბამისი საბიუჯეტო ასიგნების გარეშე.

პირობითი ვალდებულება არის:

ა. შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენებისაგან და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც ერთეულის სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

ბ. ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენებისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატერებელი რესურსების გადინება; ან

- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის შეფასება საფუძველიანად და საიმედოდ. მოვალეობა, რომლის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია, ვალდებულებად არ აღიარდება და აისახება პირობით ვალდებულებად.

სასამართლო და სხვა ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ დაკისრებულ ვალდებულებებზე, რომელზედაც მუნიციპალიტეტს გააჩნია სოლიდარული პასუხისმგებლობა, პირობით ვალდებულებას წარადგენს იმ ნაწილში, რომელიც სხვა მხარის მიერ დაიფარება. მოვალეობის საიმედოდ შეფასებისთვის დადგენილია „მოსალოდნელი შედეგების დიაპაზონი“, რომელიც გამოიყენება ანარიცხების აღიარებისათვის, შემდეგი სახით: ვალდებულების წარმოშობის დაბალი ალბათობა - 50%-მდე; ალბათობის წარმოშობის საშუალო ალბათობა 50 %-დან 80%-მდე; ალბათობის

წარმოშობის მაღალი ალბათობა -80% ზე მეტი. ვალდებულების წარმოშობის დაბალი ალბათობის შემთხვევაში ინფორმაციას მფლავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით ბარათში; ვალდებულების წარმოშობის საშუალო ალბათობის შემთხვევაში - ასახავს პირობით ვალდებულებას; ვალდებულების წარმოშობის მაღალი ალბათობის შემთხვევაში - აღიარებს ანარიცხებს (გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც შეუძლებელია საიმედოდ შეფასება)..

მუნიციპალიტეტი სსბასს 19 განსაზღვრული წამგებიანი ხელშეკრულებების შემთხვევები არ აქვს და მასთან დაკავშირებული ანარიცხების შექმნის წესები და პირობები არ არის დადგენილი.

შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან - შენიშვნა N17 თან საგადასახადო შემოსავლები, შენიშვნა N18-თან - შემოსავლები გრანტებიდან და შენიშვნა N19-თან - ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არაგაცვლითი ოპერაციებით, მათ შორის სასაქონლო ფორმით, მიღებული შემოსავლების აღრიცხვას დარიცხვის მეთოდით აწარმოებს სსბასს 23 - „შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან“, საფუძველზე. შემოსავლები აღიარდება, როდესაც სავარაუდოა ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება და მისი საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. შემოსავლად აღიარება ხდება უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში. მუნიციპალიტეტს აქვს შემდეგი სახის შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან:

- ა. გადასახადები
- ბ. გრანტები
- გ. ჯარიმები, სანქციები და საურავები
- დ. ტრანსფერები (ნებაყოფილებითი), რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული

გადასახადები მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება საკასო მეთოდით. სტანდარტის მოთხოვნებიდან გადახრა ძალაშია, ხაზინის ელექტრონული მთავარი წიგნის შემოსავლის აღრიცხვის ფუნქციონალის სრულად ამოქმედებამდე. საგადასახადო კანონმდებლობით არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად წარმოქმნილი აქტივის (ბიუჯეტის ფულადი სახსრების სახით) განსაზღვრების და აღიარების კრიტერიუმები (აღრიცხვის საკასო მეთოდის გამოყენებით), და შედეგად შემოსავლის აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. შეცდომით აღიარებული საგადასახადო შემოსავალი ანულირდება უკუგატარებით. საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტი არ იღებს გადასახადების საავანსო შემოსულობებს. გრანტების სახით მუნიციპალიტეტი იღებს შემოსავლებს მონეტარული (ფულადი) ფორმით და არამონეტარული (არაფულადი) ფორმით. ფულადი ფორმით მიღებული გრანტის სახეობა ბიუჯეტის შემდეგი შემოსავლები:

- ა. საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიმდინარე დანიშნულების გრანტები;
- ბ. მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად;
- გ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან გამოყოფილი

თანხებით;

დ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;

- ე. კაპიტალური ტრანსფერი;
- ვ. მიმდინარე ტრანსფერი;
- ზ. გრანტები თვითმმართველი ერთეულის სსიპ(ებ)-დან/ა(ა)იპ(ბ)-დან;
- თ. სხვა არაკლასიფიცირებული გრანტები;
- ი. სხვა კაპიტალური გრანტები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.

გრანტით მიღებული ბიუჯეტის ფულადი სახსრების გამოყენებაზე დაკისრებული შეთანხმებები წარმოდგენილია კანონებსა და სამართლებრივ ნორმებში და თავისი შინაარსით სამართლებრივად

სახელმწიფოსადმი მიყენებული ზიანის ანაზღაურებიდან მიღებული შემოსავალი, დარიცხვის მეთოდით აღიარდება მუნიციპალური სამსახურების მიერ კანონმდებლობის შესაბამისად ზიანის დაკისრების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე.

სახელშეკრულებო პირობების დარღვევის გამო დაკისრებული პირგასამტეხლოები, აღირიცხება მუნიციპალიტეტის სამსახურების და კონტროლირებული ერთეულების მიერ დადგენილი ფორმით ინფორმაციის წარმოდგენის შემთხვევაში.

არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღებული აქტივის თავდაპირველი შეფასება ხდება მისი მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით, თუ აქტივი კერძო სექტორიდან მიიღება. აღნიშნული მოთხოვნა არ ვრცელდება სასაქონლო ფორმით საჯარო სექტორის ერთეულიდან მიღებული შემოსავლების აღიარების დროს. არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული მომსახურებების შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი შემოსავლებს არ აღიარებს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, რის შესახებაც ინფორმაციას განმარტებით შენიშვნებში ამჟღავნებს სსბასს მოთხოვნების მიხედვით. საანგარიშო პერიოდში უსასყიდლოდ მომსახურებები მუნიციპალიტეტს არ მიუღია.

შენიშვნა N20 თან - შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის აღრიცხვა დარიცხვის მეთოდით წარმოებს სსბასს 9 - "შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან", განსაზღვრული წესის და მოთხოვნების მიხედვით. ა(ა)იპ- აღრიცხავს გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილ შემდეგი სახის შემოსავლებს:

ა) მომსახურების გაწევა;

ბ) საქონლის გაყიდვა;

გ) სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენებით პროცენტების და დივიდენდების მიღება.

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლის არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლიდან გამოიკლება მუნიციპალიტეტის მიერ ოპერაციის შინაარსის მიხედვით ხდება, რომლის იდენტიფიცირებისთვის დადგენილი მოთხოვნების შესრულების შემთხვევაში ივსება შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის პირველადი დოკუმენტი, რომელთა დამტკიცების წესები ითვალისწინებს ფორმის დასახელებაში მითითებას, ოპერაცია გაცვლითია თუ არაგაცვლითი.

შემოსავლად აღიარება ხდება სტანდარტის შესაბამისად, უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში. მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ერთეულის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სტანდარტის კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ-ჩვევებს. გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის სახეების მიხედვით, შემოსავლების სპეციფიკის გათვალისწინებით, დადგენილია შეფასების პირობები - თუ როდის მიიჩნევა სტანდარტით განსაზღვრული კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულად და შეიძლება შემოსავლის აღიარება.

მომსახურების გაწევის ოპერაცია მუნიციპალიტეტის მიერ ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა).

მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლებია აგრეთვე ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები. ადმინისტრაციული მოსაკრებლები შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, წარმოადგენს საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციის კატეგორიას, ხოლო სსპასს თანახმად არის მომსახურებით მიღებული შემოსავლები. მომსახურება გაიწევა კანონმდებლობის შესაბამისად (ხელშეკრულებები არ ფორმდება). თითოეული მხარის უფლებები განსაზღვრულია მოსაკრებლების შესახებ კანონმდებლობით.

ხელშეკრულების საფუძველზე გაწეული მომსახურებით მიღებული შემოსავლების საიმედოდ შეფასების პირობების დასაკმაყოფილებლად, მუნიციპალიტეტს სხვა მხარეებთან შეთანხმებული აქვს შემდეგი საკითხები:

ა. თითოეული მხარის უფლებები, მომსახურების მიწოდებასა და მიღებასთან დაკავშირებით;

ბ. გასაცვლელი ანაზღაურების პირობები;

გ. ანგარიშსწორების წესი და ვადები.

თუ შეუძლებელია მომსახურების გაწევის ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, შემოსავალი არ აღიარდება.

სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავალია:

ა. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტები;

ბ. ადგილობრივი ხელისუფლების წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების და კერძო საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდები.

დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტების სახით მიღებული შემოსავლების აღიარების დროა მხარეთა შეთანხმებით, ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული საანგარიშგებო თვის თარიღი, როცა მუნიციპალიტეტს წარმოეშობა უპირობო მოთხოვნის უფლება. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტებით მიღებული შემოსავლების სახით კომერციული ბანკის მიერ ჩარიცხული სარგებლის და აღიარებული შემოსავლების მოცულობების შეუსაბამობის შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი კომერციულ ბანკთან აფორმებს ურთიერთშედარების აქტს და აქტის შედეგები საანგარიშგებო პერიოდში აღრიცხვაში აისახება სტანდარტების მოთხოვნების მიხედვით: ზუსტდება აღიარებული შემოსავალი ზრდის ან/და კლების მიმართულებით და შესაბამისი თანხით აისახება ბუღალტრულ ოპერაციებში: წარმოიშობა ან დებიტორული ან კრედიტორული დავალიანება და იმავდროულად გასწორდება საკასო ოპერაციებით ან გაითვალისწინება მომავალი თვის ანგარიშსწორების დროს, ხელშეკრულების პირობების თანახმად.

ადგილობრივი ხელისუფლების წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდების სახით შემოსავლების აღიარების დროა მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შესაბამისი ორგანოს გადაწყვეტილება დივიდენდების ბიუჯეტში ჩარიცხვის თაობაზე.

მუნიციპალიტეტის მიერ საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავლების დამახასიათებელი სპეციფიკაა, რომ საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკებისა და სარგებლის გადაცემა ემთხვევა მყიდველისათვის იურიდიული ან ქონებრივი უფლებების გადაცემას და ამ მომენტში ითვლება სააღრიცხვო პოლიტიკით დადგენილი პირობა შესრულებულად და დასტურდება პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის დოკუმენტით. მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი გაყიდვის წესები და პირობები აკმაყოფილებს სსპასს 12 - სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები, მატერიალური მარაგების განმარტებას (მუხლი 9. (გ) პუნქტი. - ინახება გაყიდვის ან განაწილებისათვის ოპერირების ჩვეულებრივ რეჟიმში) და მუნიციპალიტეტის მიერ, გასაყიდი საქონლის ღირებულების შეფასების ექსპერტული დასკვნა, განიხილება მატერიალური მარაგების ღირებულების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებად, რადგან გაყიდვისათვის სტანდარტით განსაზღვრული პირობა - „შესაძლებელია მომსახურებაზე“ უკვე გაწეული და ხელშეკრულების მთლიანად შესრულებისთვის საჭირო

დანახარჯების საიმედოდ შეფასება“ მუნიციპალიტეტის მიერ არ გაითვალისწინება, ვინაიდან დებულების და მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მომსახურების გაწევა და შემოსავლების მოზილიზაცია, წარმოადგენს საოპერაციო საქმიანობას, რომლის განხორციელება ფინანსდება საბიუჯეტო ასიგნებების ფარგლებში და შემოსავლების სახეების მიხედვით გაწეული დანახარჯების იდენტიფიცირება მისი საიმედო შეფასების მიზნით, არ არის შესაძლებელი. რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში აისახება შემოსულობების შესაბამის საბაზინო კოდეზზე.

იჯარით მიღებული შემოსავლები, არის შემოსავლები მიღებული სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად ან/და მომსახურების რეალიზაციით; მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით მიღებული შემოსავლის სახეებია:

- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების საკუთრებაში არსებული მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან, მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული მანქანა-დანადგარების და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი.

იჯარით მიღებული შემოსავლების, როგორც გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებულის, აღრიცხვის წესებში და პირობებში გათვალისწინებულია სსბასს 43 -იჯარა, წესები, პირობები და მოთხოვნები - იჯარის კლასიფიცირების მიზნებისთვის და ასევე შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები - შემოსავლების სახეების კლასიფიცირების მიზნებისთვის.

მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით გაცემული ქონება კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად. იჯარა კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად შინაარსის მიხედვით, მიუხედავად ქონების გადაცემის სხვადასხვა ფორმებისა. არაწარმოებული აქტივის სხვა ერთეულზე სარგებლობაში გადაცემით მიღებული შემოსავალი - რენტა, არის იჯარით შემოსავალი. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, რენტა მიიღება მიწის, როგორც სსბასს 45 თანახმად, ძირითადი აქტივის იჯარით ან გაქირავებით; წარმოებული აქტივების იჯარით განსაზღვრული შემოსავლები აღიარდება როგორც საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციით მიღებული შემოსავლები - შემოსავალი შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) და შემოსავალი მანქანა-დანადგარებისა და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან. ეს შემოსავლები მიიღება არაწარმოებული აქტივების გამოყენებაზე და წარმოებული აქტივებით მომსახურებაზე ხელშეკრულებების საფუძველზე. ხელშეკრულების პირობების გათვალისწინებით შემოსავალი დარიცხვის მეთოდით აღიარდება .

იჯარით მიღებული შემოსავლების აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილებამდე, ბიუჯეტის შემოსავლებში ჩარიცხული იჯარის გადასახდელები, თანხის ჩარიცხვის დამადასტურებელი საბაზინო ამონაწერების საფუძველზე, აღირიცხება ფინანსურ აქტივად და ამავდროულად ვალდებულებად, წინასწარ მიღებული შემოსავლის სახით. როცა მუნიციპალიტეტი შეასრულებს მიღებულ რესურსებთან მიმართებით ვალდებულებად აღიარებულ მიმდინარე მოვალეობას და დადასტურდება მეიჯარის მიმართ უპირობო მოთხოვნის წარმოშობა, ამცირებს აღიარებული ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და აღიარებს ამ შემცირების ტოლი თანხის შემოსავალს.

საანგარიშო პერიოდში არაფულადი ოპერაციებით (ბარტერული და სხ.) მუნიციპალიტეტის მიერ შემოსავლის მიღების შემთხვევების არ არსებობის გამო, ბარტერული და სხვა ფორმით შემოსავლების აღრიცხვის წესები და პირობები სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული.

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლების აღრიცხვისთვის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება ბუღალტრული პირველადი აღრიცხვის როგორც გარე, ასევე შიდა ფორმები.

სტანდარტის პირობების თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციით მიღებული ბიუჯეტის შემოსავლის სამართლიანი ღირებულების დადგენა არ ხდება, ვინაიდან ანაზღაურება ხდება ფულადი სახსრებით და შესაბამისად, შემოსავლის თანხაც მიღებული ან მისაღები ფულადი სახსრების ტოლია.

თუ თანხა უკვე ასახულია შემოსავალში, რომლის ამოღების ალბათობა ნულის ტოლია, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება როგორც ხარჯი იმ პერიოდში, როცა მოქმედი კანონმდებლობით დადგინდა შემოსავლის აღიარებით წარმოქმნილი აქტივის არარეალურობა (არარეალური დებიტორული დავალიანება). არარეალური დებიტორული დავალიანების, როგორც სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების შედეგის ასახვის წესები განსაზღვრულია სსბასს 19 - ანაზღაურება, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულები, განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. შეცდომით აღიარებული შემოსავალი ანუღირდება უკუგატარებით, შეცდომის აღმოჩენის პერიოდში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშო პერიოდს როცა შეცდომა იქნა აღმოჩენილი.

გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლების კლასიფიცირების კრიტერიუმად გამოყენებულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაცია. შემოსავლის სახეები და შემოსავლის აღრიცხვის სამუშაო ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმა შესაბამისობაშია შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციასთან

გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციებით დარიცხული ხარჯების სააღრიცხვო პოლიტიკა

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯები დარიცხვის მეთოდით აღირიცხება. ხარჯები მოიცავს "ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით" განსაზღვრული ხარჯებს მონეტარული და არამონეტარული ოპერაციების შედეგად, ასევე მოიცავს ისეთ ხარჯებს, როგორებიცაა საექვო მოთხოვნების/ღირებულების შემცირების/გაუფასურების ხარჯები, არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი.

ხარჯების სააღრიცხვო პოლიტიკა განსაზღვრულია:

- სსბასს დადგენილი წესების და პირობებით;
- საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებით;
- საბიუჯეტო კოდექსით დადგენილი პირობებით;
- სახაზინო მომსახურების პრინციპებით და მოთხოვნებით;
- მუნიციპალიტეტის საქმიანობის მარეგულირებელი კანონმდებლობის მოთხოვნებით;

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა არ ითვალისწინებს ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვას გარდა კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა - საანგარიშო პერიოდში ადგილი არ ქონდა შემოსავლების და ხარჯების ისეთ ოპერაციებს და სხვა მოვლენებს, რომელთა ურთიერთგადაფარვა ასახავდა მათ შინაარსს.

ხარჯების კლასიფიკაციის და აღრიცხვა-ანგარიშებისთვის, სსბასს 1 შესაბამისად ინფორმაციის შესაბამისობის და სამართლიანად წარდგენის კრიტერიუმების გათვალისწინებით, მუნიციპალიტეტი იყენებს ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით ხარჯების დაჯგუფების მეთოდს. ხარჯების კლასიფიცირება, ბუღალტრული აღრიცხვის და ანგარიშების მიზნებისთვის, პროგრამის ან დანიშნულების მიხედვით თუ რა მიზნითაც იქნა გაწეული ეს ხარჯები, არ ხდება. მუნიციპალიტეტის

ხარჯი, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ეკონომიკური სარგებლის და მომსახურების პოტენციალის შემცირებას თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის, ასევე თვითმმართველობის ბიუჯეტის ხარჯების დასაფინანსებლად, შემცირებას.

მომსახურების მიღების ოპერაცია ხორციელდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). ხელშეკრულების საფუძველზე მომსახურებით ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდებში, რომლებშიც ხდება მომსახურების მიღება. თუ შეუძლებელია მომსახურების მიღების ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, ხარჯი არ აღიარდება. ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით განსაზღვრული ხარჯები აღიარდება - მომსახურების მიღებისას, საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში მატერიალური მარაგების გამოყენებისას, აქტივების უსასყიდლოდ სხვაზე გადაცემისას, და აქტივების ღირებულების შემცირებისას (ძირითადი კაპიტალის მოხმარება), გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციების შედეგად. გაცვლითი ოპერაციებით ხარჯდება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შრომის ანაზღაურებისა და საქონლისა და მომსახურების ხარჯები; სხვა დანარჩენი მუხლები ძირითადად არაგაცვლით ოპერაციებს წარმოადგენს.

მუნიციპალიტეტის მიერ არაგაცვლითი ოპერაციით, კონტროლირებული ერთეულებისთვის უსასყიდლო მომსახურების მიწოდების ხარჯები არ აღიარდება ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით - გრანტის ხარჯად, თანახმად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით და სსბას 23-ით განსაზღვრული გამონაკლისებისა.

ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულებების (თუ მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა ხარჯვითი ოპერაციის შედეგი არ არის; საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული შეზღუდვები საბიუჯეტო ორგანიზაციის მიერ შემოსავლების გამოყენებასთან დაკავშირებით) დასაფარად და მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხის გადარიცხვა არ განიხილება ხარჯის ოპერაციად.

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით, ხარჯების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შიდა წესები და პირობები უზრუნველყოფილია ხარჯის თითოეული სამეურნეო ოპერაციის მოხდენის დამადასტურებელი პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტებით დადასტურებით. შენიშვნაში წარმოდგენილია საანგარიშო პერიოდში დარიცხული ხარჯების მოცულობაზე ინფორმაცია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით და ასევე წინა საანგარიშო პერიოდის შესადარი ინფორმაცია.

საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლით განსაზღვრული „შრომის ანაზღაურება“ - არის მომსახურების ხარჯი გაცვლითი ოპერაციის შედეგად. მომსახურების მიღება ხდება მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით. ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისას. მავალდებულებელი მოვლენა არის კანონმდებლობით განსაზღვრული იურიდიული ვალდებულება. მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა დასტურდება დამქირავებლის მიერ დაქირავებულისათვის საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში შესრულებული სამუშაოს ღირებულების ასანაზღაურებლად ფულადი ფორმით, კომპენსაციების გაცემის ვალდებულების წარმოქმნით. ხარჯის აღიარება ხდება ვალდებულების ვადის დადგომის დროს. სასაქონლო ფორმით კომპენსაციების გაცემის შემთხვევებს ადგილი არ აქვს და აღრიცხვის წესები არ არის განსაზღვრული.

„საქონელი და მომსახურება“ საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, ამ ხარჯების ჯგუფი მოიცავს საქონლისა და მომსახურების შესყიდვას, რომელიც გამოიყენება საბაზრო და არასაბაზრო ფასად საქონლისა და მომსახურების გასაწევად (მათ შორის, საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის უსასყიდლოდ მიწოდების მიზნით). ხარჯები იყოფა ქვეჯგუფებად:

ა. მომსახურების მიღება;

ბ. საქონლის გამოყენება, გარდა იმ საქონლისა, რომელიც ნაწილდება უცვლელი სახით ბენეფიციარებზე.

საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული უწყვეტი მომსახურების ხარჯის აღიარების დროს მუნიციპალიტეტი იყენებს დარიცხვის მეთოდიდან გადახრაზე ინსტრუქციით განსაზღვრულ გამონაკლისებს. მუნიციპალიტეტის მიერ უსასყიდლოდ მიღებული მომსახურება აღიარდება არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად შემოსავლის სახით იმ შემთხვევაში, თუ ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ საჭიროებს ფასიანი ექსპერტული შეფასების მომსახურების შესყიდვას, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის შესაბამისად.

ხარჯების ამ ჯგუფში არ აღირიცხება ცვეთის/ამორტიზაციის და გაუფასურების ხარჯები.

სუბსიდიები და გრანტები - საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ არაგაცვლითი ოპერაციით ხარჯებს. ხარჯის გაწევის პირობები შესაძლებელია გამომდინარეობდეს კანონმდებლობის ნორმებიდან, ან სახელშეკრულებო პირობებიდან. სსბას 23 თანახმად, ორივე შემთხვევაში საფუძვლები განიხილება იურიდიულად ქმედით შეთანხმებად, მიუხედავად იმისა შეთანხმება წერილობითია თუ არა. ორივე შემთხვევაში მავალდებულებელი მოვლენა წარმოადგენს იურიდიულ ვალდებულებას. თუ „შეთანხმება პირობით“ არის და პირობის დარღვევის შემთხვევაში მიმღებს წარმოემოზა ეკონომიკური სარგებლის მუნიციპალიტეტისთვის დაბრუნების ვალდებულება, მუნიციპალიტეტი ვალდებულების შესრულების მიზნით საკასო ოპერაციებს (გადახდა) ახორციელებს ავანსად (წინასწარი), და აღიარებს მოთხოვნებს (ფინანსურ აქტივს) დებიტორული დავალიანების სახით. სუბსიდიის/გრანტის ხარჯის აღიარება ხდება პირობის შესრულების თაობაზე მიმღების მიერ მუნიციპალიტეტისთვის ანგარიშის დადგენილი ფორმით ავანსად მიღებული სუბსიდიის/გრანტის თანხების გამოყენების შესახებ, წარმოდგენის შემთხვევაში. თუ დასტურდება შეთანხმების პირობის შესრულება და თანხის მიზნობრივი გამოყენება, ხარჯი მიეკუთვნება ანგარიშის შედგენის საანგარიშგებო პერიოდს. ანგარიშის წარმოდგენის ვადები განისაზღვრება შეთანხმებით, რაც წარმოადგენს სახელმწიფო ხაზინაში დამოწმების ვადის დადგენის საფუძველს. ვადის დარღვევის შემთხვევაში გასატარებელი ღონისძიებების თაობაზე თანხის მიმღებს ეცნობება წერილობით (თუ შეთანხმება წერილობითი სახით არ არის) ან შეთანხმების დოკუმენტით განისაზღვრება. დამოწმების ვადის გაგრძელებაზე, ხაზინას მუნიციპალიტეტი მიმართავს თანხის მიმღების მიერ ვადაგადცილების მიზეზებზე წერილობითი ინფორმაციის მიღების შემთხვევაში. ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ხარჯის აღიარების შემდეგ დამოწმების საფუძველად განთავსდება ანგარიშის ფორმის ელექტრონული ვერსია. იმ შემთხვევაში, როცა სუბსიდიის/გრანტის გაცემის საფუძველია სსბას 23 თანახმად „შეთანხმება შეზღუდვით“, ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისთანავე და ვალდებულების შესრულების მიზნით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან საკასო ოპერაციები (გადახდები) განხორციელდება სტანდარტულად. იმ შემთხვევაში, თუ გრანტის გაცემის მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის საფუძველია კონსტრუქციული მოვალეობა, სამეურნეო ოპერაცია აღირიცხება სსბას 19 შესაბამისად განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

სუბსიდიების კატეგორია აერთიანებს სახელმწიფო საწარმოებზე, კერძო საწარმოებზე და სხვა სექტორებზე მიმდინარე მიზნებისათვის უსასყიდლოდ, დაუბრუნებლად გაცემულ ტრანსფერებს.

გრანტების კატეგორია მოიცავს უცხო ქვეყნების მთავრობებზე, საერთაშორისო ორგანიზაციებზე და სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემულ გრანტებს როგორც მიმდინარე, ისე, კაპიტალური სახით, ფულადი და სასაქონლო ფორმით. ამასთან, კონსოლიდაციის მიზნებისათვის კონტროლირებულ ერთეულებზე გაცემული გრანტები არის ელიმინირებული.

სასაქონლო ფორმით სუბსიდიის და გრანტის ხარჯის აღრიცხვა ისეთივე წესით ხდება, როგორც ფულადი ფორმით.

ცვეთის ხარჯი აერთიანებს ცვეთადი აქტივების (ძირითადი აქტივების და საოპერაციო იჯარით აღებული აქტივების არსებითი გაუმჯობესების) ცვეთადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯებს აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ამორტიზაციის ხარჯი მოიცავს არამატერიალური აქტივების ამორტიზირებადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯების აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. გაუფასურების ხარჯების კატეგორია აერთიანებს ძირითადი აქტივების, არამატერიალური აქტივების ფარგლებში მიღებული აქტივების და სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯებს.

სოციალური დახმარება - ფულადი ფორმით სოციალური დახმარება, რაც ნიშნავს საზოგადოების ცალკეული პირებისა და ჯგუფების კონკრეტული საჭიროების დასაკმაყოფილებლად ფინანსურ დახმარებას, რათა მათ მიერ ხელმისაწვდომი იყოს სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა, აღიარდება ხარჯად, როცა მიიღება გადაწყვეტილება დახმარების გაცემაზე. ხარჯის საიმედოდ შეფასების კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია, ხოლო სსბასს მიხედვით ვალდებულების აღიარების საფუძველია მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა - დადასტურდა, რომ პირი ან ჯგუფი აკმაყოფილებს დახმარების მიღების კანონმდებლობით განსაზღვრულ კრიტერიუმებს. სასაქონლო ფორმით სოციალური დახმარება, როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა ჯანდაცვის, განათლების, განსახლების, სატრანსპორტო და სხვა სოციალური მომსახურებით და ამ მომსახურებათა მომხმარებლებს არ მოეთხოვებათ აღნიშნული მომსახურების ღირებულების ეკვივალენტური თანხის გადახდა, ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით და პირობებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში, თუ კანონმდებლობით არ არის განსაზღვრული მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის დადასტურება მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნა თუ განსაზღვრულია მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე, ხარჯი და ვალდებულება აღიარდება დოკუმენტის წარდგენის შემთხვევაში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშგებო პერიოდს, როცა პირმა მიიღო მომსახურება. როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა აქტივებით (მატერიალური მარაგები, ძირითადი აქტივები და სხვ.) ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში. არ ხდება მარაგების აღიარება და ხარჯის აღიარება ხდება სამართლებრივი აქტის საფუძველზე.

მუნიციპალიტეტის მიერ გადაწყვეტილების საფუძველზე, სანაცვლოდ შესაბამისი საფასურის გარეშე გაცემული საგარანტიო წერილები სოციალური დახმარების მიღებაზე, აღირიცხება საცნობარო ანგარიშზე, როგორც გარანტიები სოციალურ დახმარებებზე და არ განისაზღვრება როგორც პირობითი ვალდებულება სსბასს 19 თანახმად. მუნიციპალიტეტი სოციალურ დახმარებებზე ანაირიცხებს არ ქმნის. კანონმდებლობით განსაზღვრული შემთხვევების გარდა, მუნიციპალიტეტის მიერ საოჯახო მეურნეობებისთვის სოციალური დახმარების ფორმით გაწეული დახმარება, შინაარსის ფორმაზე უპირატესობის პრინციპით, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, აღიარდება როგორც ტრანსფერების ხარჯი, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული.

სხვა ხარჯების სხვადასხვა კატეგორიები, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ გაცვლით და არა გაცვლით ოპერაციებს. გაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია „საქონლის და მომსახურების“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, ხოლო არაგაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში - „სოციალური მომსახურება/სუბსიდია/გრანტი“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. სასამართლო გადაწყვეტილების იძულებით აღსრულების შემთხვევაში, ორგანიზაცია დაკისრებული ვალდებულების შესაბამის ხარჯს აღიარებს ხარჯის იმ კატეგორიაში, რომელიც ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მიხედვით შეესაბამება ეკონომიკურ შინაარსს, მიუხედავად იმისა, რომ ვალდებულების შესრულების მიზნით იძულების წესით საინკასო დავალებით ჩამოჭრილი თანხები, საბაზინო სამსახურის მიერ აისახება სხვა ხარჯების კატეგორიაში, ხოლო სასამართლოს სააღსრულებო

ხარჯები აღიარდება სხვა ხარჯების სახით. ხარჯის აღიარების საფუძველია საბოლოო სასამართლო გადაწყვეტილება, რაც ადასტურებს მავალდებულებელი მოვლენის დადგომას, რაც იწვევს კრედიტორული დავალიანების წარმოქმნას. სასამართლო გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით ამარიცხების და პირობითი ვალდებულების აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია სსბასს 19 შესაბამისად ჩამოყალიბებული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს ქონებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, გარდა პროცენტისა, რენტის ხარჯებს. გარე ტრანსფერებით ხარჯების კატეგორია მოიცავს მიმდინარე, და კაპიტალურ ტრანსფერებს ფიზიკურ პირებზე კერძო არამომგებიან ორგანიზაციებზე, არასამთავრობო ფონდებზე და სხვ. როგორც ფულადი, ასევე, სასაქონლო სახით. არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული დეფიციტი მოიცავს არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობით მიღებულ ზარალს.

ფინანსური ხარჯები მოიცავს პროცენტის სახით გადახდილ თანხებს სესხებისათვის..

შიდა ტრანსფერებით ხარჯები მოიცავს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში მუნიციპალიტეტის მიერ კონტროლირებული ერთეულების დაფინანსების მიზნით გაწეულ ხარჯებს, რომელიც ელიმინირდება კონსოლიდირებული პრინციპების გათვალისწინებით. აქ აისახება ასევე შიდა ტრანსფერებით ისეთი ხარჯები, რაც უკავშირდება მიღებულ შემოსავლებთან დაკავშირებით ბიუჯეტის მიმართ ვალდებულების წარმოქმნას.

ბიუჯეტის და ფაქტიური თანხების შედარების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების ანგარიშვალდებულების და გამჭვირვალობის გაზრდის მიზნით მზადდება და მოიცავს ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგებას, რომელშიც ბიუჯეტის „გეგმური“ და „ფაქტობრივი“ მონაცემები წარმოდგენილია საკასო მეთოდის შესაბამისად.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების წარმოდგენილია მრავალსვეტიანი ფორმატის სახით, სადაც შემოსულობების და გადასახდელების თითოეული კატეგორიისათვის ცალ-ცალკეა მითითებული დამტკიცებული წლიური ბიუჯეტი, დაზუსტებული გეგმური მაჩვენებლები, ამ მაჩვენებლების ფაქტობრივი შესრულება და ფაქტობრივი შესრულების პროცენტული მაჩვენებელი.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მზადდება მხოლოდ საბიუჯეტო ასიგნებებთან დაკავშირებით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მიზნებისათვის, დამტკიცებული ბიუჯეტი ასახავს საბიუჯეტო წლის მანძილზე მოსალოდნელ საბიუჯეტო შემოსულობებს და გადასახდელებს, რომლებიც დამტკიცებულია მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ. საბოლოო (დაზუსტებული) ბიუჯეტი მოიცავს საბიუჯეტო პერიოდში პროგრამების დასაფინანსებლად თავდაპირველად გამოყოფილი თანხების ყველა ნებადართულ ცვლილებას ან შესწორებას. ფინანსური ანგარიშგების ფულადი სახსრების ნაკადების მაჩვენებელი შეჩერებულია ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლებთან საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების და სსბასს პირობების შესაბამისად და განსხვავებები არ იკვეთება.

შენიშვნა 30 – სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი კატეგორიები

ანგარიშგების შენიშვნაში აისახება სახელმწიფოს სახელით ფლობილი აქტივები, აღებული ვალდებულებები, მიღებული შემოსავლები და გაწეული ხარჯები, რომელთა შეფასებისთვის გამოყენებულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლები (ხარჯის და აქტივების კატეგორიების ეკონომიკური შინაარსი) და ხვედრითი წილი საბიუჯეტო შემოსავლებს/ხარჯებს და არასაბიუჯეტო (საკუთარი) შემოსავლებს/ხარჯებს შორის, ასევე ოფისის მოხმებისთვის არსებული აქტივების ღირებულებითი მოცულობის მაჩვენებელი აქტივების მთლიან ღირებულებასთან მიმართებაში.

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიის
საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახურის საბუღალტრო
აღრიცხვა-ანგარიშგების განყოფილების უფროსი



/მ. კახაძე/